Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 15ης Σεπτεμβρίου 2016*

[Όπως διορθώθηκε με τη διάταξη της 28ης Νοεμβρίου 2016]

«Αποδοχές και συντάξεις των μονίμων υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ένωσης — Ετήσια αναπροσαρμογή — Κανονισμοί (ΕΕ) 422/2014 και 423/2014 — Παραβάσεις κατά τη διαδικασία εκδόσεως των πράξεων — Παράλειψη διαβουλεύσεως με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις»

Στην υπόθεση T-456/14,

L'association des fonctionnaires indépendants pour la défense de la fonction publique européenne (TAO-AFI), με έδρα τις Βρυξέλλες (Βέλγιο),

Syndicat des fonctionnaires internationaux et européens – Section du Parlement européen (SFIE-PE), με έδρα τις Βρυξέλλες,

εκπροσωπούμενες από τους M. Casado García-Hirschfeld και J. Vanden Eynde, δικηγόρους,

προσφεύγουσες,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπούμενου από τον A. Τρουπιώτη και την E. Taneva,

και

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου από τους M. Bauer και E. Rebasti,

καθών,

υποστηριζόμενων από την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους J. Currall και G. Gattinara, στη συνέχεια από τον G. Gattinara και την F. Simonetti,

παρεμβαίνουσα,

με αντικείμενο αίτημα βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ για την ακύρωση των κανονισμών (ΕΕ) 422/2014 και 423/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για την αναπροσαρμογή, από 1ης Ιουλίου 2011 και από 1ης Ιουλίου 2012, των αποδοχών και των συντάξεων

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και των διορθωτικών συντελεστών που εφαρμόζονται στις εν λόγω αποδοχές και συντάξεις (ΕΕ 2014, L 129, αντιστοίχως σ. 5 και σ. 12),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους Δ. Γρατσία, πρόεδρο, M. Kancheva (εισηγήτρια) και C. Wetter, δικαστές,

γραμματέας: S. Bukšek Tomac, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 18ης Μαρτίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Ο Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΥΚ), που είναι προσαρτημένος στον κανονισμό 31 (ΕΟΚ)/11 (Ευρατόμ), περί καθορισμού του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητος και της Ευρωπαϊκής Κοινότητος Ατομικής Ενεργείας (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001, σ. 19), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 1080/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010 (ΕΕ 2010, L 311, σ. 1), για τον οποίο δημοσιεύτηκε διορθωτικό στις 5 Ιουνίου 2012 (ΕΕ 2012, L 144, σ. 48), ορίζει, στο άρθρο 64, τα εξής:

«Οι αποδοχές του υπαλλήλου που εκφράζονται σε ευρώ προσαρμόζονται βάσει ενός συντελεστού αναπροσαρμογής ανωτέρου, κατωτέρου ή ίσου προς το 100 %, ανάλογα με τις συνθήκες ζωής στους διαφόρους τόπους τοποθετήσεως, μετά την αφαίρεση των υποχρεωτικών κρατήσεων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό ή στους κανονισμούς εφαρμογής του.

Οι συντελεστές αυτοί ορίζονται από το Συμβούλιο προτάσει της Επιτροπής, με την ειδική πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 16, παράγραφοι 4 και 5, [ΣΕΕ].»

2 Το άρθρο 65 του ΚΥΚ ορίζει τα εξής:

«1. Το Συμβούλιο προβαίνει κατ' έτος σε εξέταση των αποδοχών των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ένωσης. Η εξέταση αυτή πραγματοποιείται τον Σεπτέμβριο βάσει κοινής εκθέσεως που υποβάλλεται από την Επιτροπή, η οποία στηρίζεται σε ένα κοινό δείκτη που καθορίζεται από τη Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συμφωνία με τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες των κρατών μελών· για τον καθορισμό του δείκτη αυτού λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση κάθε χώρας της Ένωσης κατά την 1η Ιουλίου.

Κατά τη διάρκεια της εξετάσεως αυτής, το Συμβούλιο μελετά αν[, στο πλαίσιο της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της Ένωσης, ενδείκνυται αναπροσαρμογή των αποδοχών]. Λαμβάνονται ιδίως υπόψη η ενδεχόμενη αύξηση των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων των κρατών μελών και οι ανάγκες προσλήψεων.

2. Σε περίπτωση ουσιώδους μεταβολής του κόστους ζωής, το Συμβούλιο αποφασίζει, εντός προθεσμίας 2 μηνών κατ' ανώτατο όριο, μέτρα για την προσαρμογή των συντελεστών αναπροσαρμογής και κατά περίπτωση για τα αναδρομικά τους αποτελέσματα.

3. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου το Συμβούλιο αποφασίζει προτάσει της Επιτροπής, με την ειδική πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 16, παράγραφοι 4 και 5, [ΣΕΕ].»

3 Κατά το άρθρο 82, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, όταν το Συμβούλιο αποφασίζει αναπροσαρμογή των αποδοχών κατ' εφαρμογήν του άρθρου 65, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, η ίδια αναπροσαρμογή εφαρμόζεται και επί των συντάξεων.

4 Κατά το άρθρο 65α του ΚΥΚ, ο τρόπος εφαρμογής των άρθρων 64 και 65 αυτού καθορίζεται στο παράρτημα XI του ΚΥΚ.

5 Το εν λόγω παράρτημα XI, με τίτλο «Κανόνες εφαρμογής των άρθρων 64 και 65 του [ΚΥΚ]», περιέχει διάφορα κεφάλαια, μεταξύ των οποίων το πρώτο κεφάλαιο, αποτελούμενο από τα άρθρα 1 έως 3, και επιγραφόμενο «Ετήσια εξέταση του επιπέδου των αποδοχών που προβλέπονται από το άρθρο 65, παράγραφος 1, του [ΚΥΚ]», και το κεφάλαιο 4 με τίτλο «Δημιουργία και απόσυρση διορθωτικών συντελεστών (άρθρο 64 του [ΚΥΚ])».

6 Το άρθρο 1 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ, που περιλαμβάνεται στο τμήμα 1 του πρώτου κεφαλαίου του παραρτήματος αυτού, ορίζει ότι, για την εξέταση που προβλέπεται στο άρθρο 65, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, η Eurostat εκπονεί κάθε χρόνο, πριν από το τέλος Οκτωβρίου, έκθεση που έχει ως αντικείμενο την εξέλιξη του κόστους ζωής στις Βρυξέλλες (Βέλγιο) (διεθνής δείκτης Βρυξελλών), την εξέλιξη του κόστους ζωής εκτός Βρυξελλών (οικονομικές ισοτιμίες και τεκμαρτοί δείκτες), καθώς και την εξέλιξη της αγοραστικής δύναμης των αποδοχών των εθνικών δημοσίων υπαλλήλων των κεντρικών διοικήσεων οκτώ κρατών μελών (ειδικοί δείκτες). Το εν λόγω άρθρο 1 περιέχει επίσης διευκρινίσεις σχετικά με τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθεί η Eurostat, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, προκειμένου να υπολογιστούν οι εξελίξεις αυτές.

7 Το άρθρο 3 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ, που αποτελεί το τμήμα 2 του πρώτου κεφαλαίου του παραρτήματος αυτού, με τίτλο «Τρόπος της ετήσιας προσαρμογής των αποδοχών και συντάξεων», προβλέπει τα εξής:

«1. Σύμφωνα με το άρθρο 65, παράγραφος 3, του [ΚΥΚ], το Συμβούλιο αποφασίζει πριν από το τέλος κάθε έτους για την προσαρμογή των αποδοχών και συντάξεων, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, η οποία βασίζεται στα κριτήρια που προβλέπονται στο τμήμα 1 του παρόντος παραρτήματος, με ισχύ από την 1η Ιουλίου.

2. Το ύψος της προσαρμογής ισούται με το γινόμενο του ειδικού δείκτη επί τον διεθνή δείκτη Βρυξελλών. Η προσαρμογή καθορίζεται σε καθαρές τιμές ως ποσοστό ίσο για όλους.

3. Το ύψος της προσαρμογής που καθορίζεται με τον τρόπο αυτό ενσωματώνεται, σύμφωνα με τη μέθοδο που αναφέρεται κατωτέρω, στην κλίμακα των βασικών μισθών, η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 66 του [ΚΥΚ] [...]

[…]

5. Κανένας διορθωτικός συντελεστής δεν εφαρμόζεται στο Βέλγιο και στο Λουξεμβούργο. Οι διορθωτικοί συντελεστές που εφαρμόζονται:

α) στις αποδοχές που καταβάλλονται στους υπαλλήλους της Ένωσης που υπηρετούν στα άλλα κράτη μέλη και σε ορισμένους άλλους τόπους υπηρεσίας·

β) [...] στις συντάξεις [των υπαλλήλων] της Ευρωπαϊκής Ένωσης που καταβάλλονται στα άλλα κράτη μέλη όσον αφορά το τμήμα που αντιστοιχεί στα δικαιώματα που αποκτήθηκαν πριν από την 1η Μαΐου 2004,

καθορίζονται από τις σχέσεις μεταξύ των οικονομικών ισοτιμιών που αναφέρονται στο άρθρο 1 του παρόντος παραρτήματος και των τιμών συναλλάγματος που προβλέπονται στο άρθρο 63 του [ΚΥΚ], για τις αντίστοιχες χώρες.

Εφαρμόζονται οι διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 8 του παρόντος παραρτήματος όσον αφορά την αναδρομική εφαρμογή των διορθωτικών συντελεστών που εφαρμόζονται στους τόπους υπηρεσίας στους οποίους ο πληθωρισμός είναι πολύ υψηλός.

[...]»

8 Το άρθρο 8 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ καθορίζει τις ημερομηνίες ενάρξεως παραγωγής αποτελεσμάτων της ετήσιας και της ενδιάμεσης αναπροσαρμογής του διορθωτικού συντελεστή για τους τόπους υπηρεσίας με μεγάλη αύξηση του κόστους ζωής.

9 Το κεφάλαιο 5 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ φέρει τον τίτλο «Ρήτρα εξαίρεσης». Αποτελείται μόνον από το άρθρο 10, το οποίο ορίζει τα εξής:

«Σε περίπτωση σοβαρής και αιφνίδιας επιδείνωσης της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στο εσωτερικό της Ένωσης, η οποία εκτιμάται βάσει αντικειμενικών στοιχείων που παρέχονται για τον σκοπό αυτό από την Επιτροπή, η Επιτροπή υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις επί των οποίων το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν σύμφωνα με το άρθρο 336 [ΣΛΕΕ].»

10 Κατά το άρθρο 15, παράγραφος 1, του παραρτήματος XI του ΚΥΚ, οι προβλεπόμενες στο εν λόγω παράρτημα διατάξεις εφαρμόζονται από την 1η Ιουλίου 2004 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2012.

11 Τον Δεκέμβριο του 2010, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δήλωσε ότι «οι πρόσφατες δημοσιονομικές και οικονομικές κρίσεις στο εσωτερικό της [Ένωσης], οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα σημαντικές δημοσιονομικές αναπροσαρμογές και αυξημένη εργασιακή ανασφάλεια σε πολλά κράτη μέλη, προκάλεσαν σοβαρή και αιφνίδια επιδείνωση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στην [Ένωση]». Το Συμβούλιο ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει εγκαίρως, βάσει του άρθρου 10 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ και βάσει των αντικειμενικών στοιχείων που θα παρείχε συναφώς η Επιτροπή, κατάλληλες προτάσεις προκειμένου να εξεταστούν και να εγκριθούν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πριν από τα τέλη του 2011 (απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-63/12, EU:C:2013:752, σκέψη 12).

12 Στις 13 Ιουλίου 2011, η Επιτροπή υπέβαλε έκθεση προς το Συμβούλιο σχετικά με τη ρήτρα εξαιρέσεως (άρθρο 10 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ) [COM(2011) 440 τελικό]. Κατά την έκθεση αυτή, από τους δείκτες προέκυπτε ότι η οικονομική ανάκαμψη στην Ένωση εξακολουθούσε να σημειώνει πρόοδο. Η έκθεση αυτή κατέληγε στο συμπέρασμα ότι δεν είχε σημειωθεί σοβαρή και αιφνίδια επιδείνωση της οικονομικής και κοινωνικής καταστάσεως στην Ένωση κατά την περίοδο αναφοράς μεταξύ της 1ης Ιουλίου 2010, ημερομηνίας ενάρξεως της ισχύος της τελευταίας ετήσιας αναπροσαρμογής των αποδοχών, και των μέσων Μαΐου 2011, ημερομηνίας των τελευταίων διαθέσιμων στοιχείων, και ότι δεν συνέτρεχε λόγος να υποβληθεί πρόταση βάσει του άρθρου 10 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ. Η εξέταση της εκθέσεως της 13ης Ιουλίου 2001 προκάλεσε συζητήσεις στο πλαίσιο του Συμβουλίου, οι οποίες κατέληξαν στην υποβολή νέου αιτήματος του Συμβουλίου προς την Επιτροπή, με το οποίο ζητήθηκε η εφαρμογή του προαναφερθέντος άρθρου και η έγκαιρη υποβολή κατάλληλης προτάσεως αναπροσαρμογής των αποδοχών ώστε να μπορέσουν το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να την εξετάσουν και να την εγκρίνουν πριν από τα τέλη του 2011 (απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-63/12, EU:C:2013:752, σκέψεις 13 έως 15).

13 Σε απάντηση στο αίτημα αυτό, η Επιτροπή εξέδωσε την ανακοίνωση COM(2011) 829 τελικό, της 24ης Νοεμβρίου 2011, για συμπληρωματικές πληροφορίες στην έκθεση της 13ης Ιουλίου 2011, η οποία στηριζόταν ιδίως στις ευρωπαϊκές οικονομικές προβλέψεις που είχε ανακοινώσει η Γενική Διεύθυνση «Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις» της Επιτροπής στις 10 Νοεμβρίου 2011. Στις εν λόγω συμπληρωματικές πληροφορίες, η Επιτροπή ανέφερε ότι οι προβλέψεις αυτές «καταδε[ίκνυαν] για το 2011 τάσεις επιδείνωσης σε σύγκριση με τις προβλέψεις που ανακοινώθηκαν την άνοιξη τόσο όσον αφορά τους οικονομικούς και κοινωνικούς δείκτες όσο και λόγω του γεγονότος ότι η ευρωπαϊκή οικονομία [γνώριζε εκείνη] τη στιγμή κατάσταση κρίσης». Εντούτοις, η Επιτροπή έκρινε ότι, λαμβανομένων υπόψη πλειόνων στοιχείων, η Ένωση δεν αντιμετώπιζε έκτακτη κατάσταση υπό την έννοια του άρθρου 10 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ δικαιολογούσα τη λήψη μέτρων που να βαίνουν πέραν της απώλειας αγοραστικής δύναμης που προκύπτει από την «κανονική» μέθοδο που προβλέπει το άρθρο 3 του ίδιου παραρτήματος. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δήλωσε ότι δεν μπορούσε να εφαρμόσει τη ρήτρα εξαιρέσεως χωρίς να παραβεί το άρθρο 10 του εν λόγω παραρτήματος. Την ίδια ημέρα, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την αναπροσαρμογή, από 1ης Ιουλίου 2011, των αποδοχών και των συντάξεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και των διορθωτικών συντελεστών που εφαρμόζονται στις εν λόγω αποδοχές και συντάξεις [COM(2011) 820 τελικό], συνοδευόμενη από αιτιολογική έκθεση (στο εξής: πρόταση του Νοεμβρίου 2011 για την αναπροσαρμογή των αποδοχών). Η προταθείσα αναπροσαρμογή των αποδοχών βάσει της «κανονικής» μεθόδου που προβλέπει το άρθρο 3 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ ήταν της τάξεως του 1,7 % (απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-63/12, EU:C:2013:752, σκέψεις 16 και 17).

14 Επιπλέον, στις 13 Δεκεμβρίου 2011 η Επιτροπή υπέβαλε στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του ΚΥΚ (στο εξής: πρόταση του Δεκεμβρίου 2011 για την τροποποίηση του ΚΥΚ).

15 Με την απόφαση 2011/866/ΕΕ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Συμβουλίου για την αναπροσαρμογή, από 1ης Ιουλίου 2011, των αποδοχών και των συντάξεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και των διορθωτικών συντελεστών που εφαρμόζονται στις εν λόγω αποδοχές και συντάξεις (ΕΕ 2011, L 341, σ. 54), το Συμβούλιο αποφάσισε να μην εγκρίνει την πρόταση του Νοεμβρίου 2011 για την αναπροσαρμογή των αποδοχών.

16 Στις 3 Φεβρουαρίου 2012, η Επιτροπή άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως 2011/866 (υπόθεση C-63/12). Επιπλέον, κοινοποίησε στην Προεδρία του Συμβουλίου έγγραφο με ημερομηνία 25 Ιανουαρίου 2012, το οποίο πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Συμβουλίου στις 20 Φεβρουαρίου 2012, καλώντας το, σύμφωνα με το άρθρο 265 ΣΛΕΕ, να εγκρίνει την πρόταση του Νοεμβρίου 2011 για την αναπροσαρμογή των αποδοχών, εντός δύο μηνών από την παραλαβή του εν λόγω εγγράφου. Το Συμβούλιο «έλαβε γνώση» του εγγράφου αυτού.

17 Στις 26 Απριλίου 2012 η Επιτροπή άσκησε προσφυγή βάσει του άρθρου 265 ΣΛΕΕ, ζητώντας από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι το Συμβούλιο, καθόσον δεν ενέκρινε την πρόταση του Νοεμβρίου 2011 για την αναπροσαρμογή των αποδοχών, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπείχε δυνάμει του ΚΥΚ (υπόθεση C-196/12).

18 Στις 9 Φεβρουαρίου 2013, το Συμβούλιο άσκησε και αυτό προσφυγή με κύριο αίτημα την ακύρωση, αφενός, της ανακοινώσεως της Επιτροπής της 24ης Νοεμβρίου 2011, κατά το μέρος που με την ανακοίνωση αυτή η Επιτροπή αρνούνταν οριστικά να υποβάλει τις κατάλληλες προτάσεις στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο βάσει του άρθρου 10 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ, και, αφετέρου, της προτάσεως του Νοεμβρίου 2011 για την αναπροσαρμογή των αποδοχών, και με επικουρικό αίτημα να διαπιστωθεί, βάσει του άρθρου 265 ΣΛΕΕ, παραβίαση των Συνθηκών λόγω της παραλείψεως της Επιτροπής να υποβάλει τις κατάλληλες προτάσεις στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο βάσει του εν λόγω άρθρου (υπόθεση C-66/12).

19 Στις 23 Οκτωβρίου 2013, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, μετά τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεως με τριμερή διάλογο, ενέκριναν την πρόταση του Δεκεμβρίου 2011 για την τροποποίηση του ΚΥΚ, εκδίδοντας τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 1023/2013, για την τροποποίηση του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2013, L 287, σ. 15). Μεταξύ άλλων, ο εν λόγω κανονισμός εισήγαγε στο παράρτημα XI του ΚΥΚ νέα μέθοδο για την προβλεπόμενη κατά το άρθρο 65, παράγραφος 1, του ΚΥΚ ετήσια αναπροσαρμογή των αποδοχών.

20 Εντούτοις, το άρθρο 19 του παραρτήματος XIII του ΚΥΚ, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1023/2013, προέβλεπε ότι τα άρθρα 63 έως 65, 82 και 83α του ΚΥΚ, τα παραρτήματα XI και XII, καθώς και το άρθρο 20, παράγραφος 1, και τα άρθρα 64, 92 και 132 του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού, όπως ίσχυαν πριν από την 1η Νοεμβρίου 2013, δηλαδή οι διατάξεις σχετικά με την αναπροσαρμογή των αποδοχών και των συντάξεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ένωσης, εξακολουθούσαν να ισχύουν προκειμένου και μόνο να καταστεί δυνατή οποιαδήποτε αναπροσαρμογή σε συμμόρφωση προς απόφαση που θα εξέδιδε το Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 266 ΣΛΕΕ όσον αφορά την εφαρμογή των εν λόγω άρθρων.

21 Στις 19 Νοεμβρίου 2013, το Δικαστήριο απέρριψε τις προσφυγές της Επιτροπής στις υποθέσεις C-63/12 και C-196/12, και, κατά συνέπεια, κατήργησε τη δίκη επί της προσφυγής που άσκησε το Συμβούλιο στην υπόθεση C-66/12 (αποφάσεις της 19ης Νοεμβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Επιτροπής, C-66/12, EU:C:2013:751· της 19ης Νοεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-63/12, EU:C:2013:752, και της 19ης Νοεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-196/12, EU:C:2013:753).

22 Στις 29 Νοεμβρίου 2013, η Επιτροπή ενημέρωσε τις αντιπροσωπευτικές συνδικαλιστικές ή επαγγελματικές οργανώσεις (στο εξής: ΣΕΟ) ότι, στις 2 Δεκεμβρίου 2013, θα διεξαγόταν κοινωνικός διάλογος σχετικά με τις αποφάσεις της 19ης Νοεμβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Επιτροπής (C-66/12, EU:C:2013:751), της 19ης Νοεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-63/12, EU:C:2013:752), και της 19ης Νοεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-196/12, EU:C:2013:753).

23 Στις 9 Δεκεμβρίου 2013, ο αρμόδιος για τις διοικητικές υποθέσεις αντιπρόεδρος της Επιτροπής ενημέρωσε τους εκπροσώπους του προσωπικού ότι επρόκειτο, σε συμφωνία με τον Πρόεδρο, να προτείνει στο Σώμα των Επιτρόπων μισθολογική αναπροσαρμογή της τάξεως του 0,9 % για το έτος 2011, με ισχύ από 1ης Ιουλίου 2011, και 0,9 % για το έτος 2012, με ισχύ από 1ης Ιουλίου 2012.

24 Στις 10 Δεκεμβρίου 2013, η Επιτροπή ενημέρωσε τους εκπροσώπους του προσωπικού ότι, την ίδια ημέρα, υπέβαλε στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, βάσει του άρθρου 10 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ, προτάσεις κανονισμών για την αναπροσαρμογή των αποδοχών και των συντάξεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ένωσης κατά 0,9 %, για το έτος 2011, με ισχύ από 1ης Ιουλίου 2011, και 0,9 % για το έτος 2012, με ισχύ από 1ης Ιουλίου 2012.

25 Στις 17 Δεκεμβρίου 2013, κατόπιν ενημερωτικής συναντήσεως που διοργανώθηκε από το γραφείο του αντιπροέδρου της Επιτροπής, η κεντρική επιτροπή προσωπικού κατέστησε γνωστό, με δήλωση απευθυνόμενη στο Σώμα των Επιτρόπων, ότι δεν συμφωνούσε με τις προτάσεις κανονισμών που μνημονεύονται στη σκέψη 24 ανωτέρω, εκτιμώντας ότι τα στοιχεία που περιλαμβάνονταν σε αυτές ήταν εντελώς αυθαίρετα και ότι δεν στηρίζονταν σε κανένα συγκεκριμένο στατιστικό ή οποιοδήποτε άλλο αντικειμενικό στοιχείο ούτε σε ορισμένη τεχνική μεθοδολογία.

26 Με έγγραφα της 18ης Δεκεμβρίου 2013 και της 26ης Φεβρουαρίου 2014, οι προσφεύγουσες οργανώσεις, και συγκεκριμένα η l'association des fonctionnaires indépendants pour la défense de la fonction publique européenne (ένωση ανεξάρτητων υπαλλήλων για την προάσπιση της δημόσιας διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο εξής: TAO-AFI) και η Syndicat des fonctionnaires internationaux et européens – Section du Parlement européen (συνδικαλιστική οργάνωση υπαλλήλων διεθνών οργανισμών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης – τομέας Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στο εξής:

SFIE-PE), ενημέρωσαν τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου ότι διαφωνούσαν με τη νέα πρόταση της Επιτροπής, διότι η πρόταση αυτή δεν στηριζόταν σε καμία επαληθεύσιμη μέθοδο υπολογισμού και βασιζόταν σε λόγους σκοπιμότητας.

27 Με εσωτερικό μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 19ης Δεκεμβρίου 2013, η Γενική Διευθύντρια Ανθρώπινων Πόρων της Επιτροπής, Ειρήνη Σούκα, ενημέρωσε το προσωπικό της Επιτροπής, μεταξύ άλλων, ότι η Επιτροπή είχε τη νόμιμη υποχρέωση να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο νέες προτάσεις για την αναπροσαρμογή των αποδοχών και συντάξεων για τα έτη 2011 και 2012 και ότι οι προτάσεις αυτές προέβλεπαν αναπροσαρμογή της τάξεως του 0,9 % για το έτος 2011, με ισχύ από 1ης Ιουλίου 2011, και 0,9 % για το έτος 2012, με ισχύ από 1ης Ιουλίου 2012. Στο μήνυμα αυτό διευκρινιζόταν επίσης ότι, στις 16 Δεκεμβρίου 2013, η Επιτροπή Νομικών Υποθέσεων του Κοινοβουλίου είχε γνωμοδοτήσει υπέρ των προτάσεων αυτών, οι οποίες έπρεπε να διαβιβαστούν στο Συμβούλιο στις αρχές του 2014.

28 Με έγγραφο της 22ας Ιανουαρίου 2014, η Ε. Σούκα απάντησε σε ανοικτή επιστολή και σε ηλεκτρονικό μήνυμα που απηύθυνε αντιστοίχως στις 25 Νοεμβρίου 2013 και στις 13 Ιανουαρίου 2014 μια ΣΕΟ στον M. Šefčovič, Αντιπρόεδρο της Επιτροπής. Στο έγγραφο αυτό υπενθύμιζε, μεταξύ άλλων, ότι, πριν η πρόταση της Επιτροπής για την αναπροσαρμογή των αποδοχών υποβληθεί στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, πραγματοποιήθηκε κοινωνικός διάλογος στο πλαίσιο δύο συναντήσεων, και συγκεκριμένα μία ανταλλαγή απόψεων με όλες τις ΣΕΟ, στις 2 Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τις διάφορες εναλλακτικές επιλογές που διέθετε η Επιτροπή κατόπιν της αποφάσεως της 19ης Νοεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-63/12, EU:C:2013:752), και μια ομιλία του M. Šefčovič στις 9 Δεκεμβρίου 2013 προς όλες τις ΣΕΟ, στην οποία παρουσιάστηκε η προσέγγιση που είχε την πρόθεση να ακολουθήσει η Επιτροπή στο ζήτημα αυτό.

29 Στις 4 Μαρτίου 2014 πραγματοποιήθηκε διαπραγμάτευση με τριμερή διάλογο μεταξύ του Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής επί της προτάσεως αυτής. Η διαπραγμάτευση αυτή κατέληξε σε συμφωνία για την ετήσια αναπροσαρμογή των αποδοχών και των συντάξεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα έτη 2011 και 2012.

30 Με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 7ης Μαρτίου 2014, η Επιτροπή ενημέρωσε τις προσφεύγουσες ότι, βάσει της συμφωνίας που προέκυψε από τη διαπραγμάτευση με τριμερή διάλογο της 4ης Μαρτίου 2014, η ετήσια προσαρμογή θα ήταν μηδενική για το έτος 2011, με ισχύ από 1ης Ιουλίου 2011, και της τάξεως του 0,8 % για το έτος 2012, με ισχύ από 1ης Ιουλίου 2012. Η Επιτροπή διευκρίνισε ότι η εν λόγω συμφωνία υπήρξε αποτέλεσμα εντατικών διαπραγματεύσεων με το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατόπιν της αποφάσεως της 19ης Νοεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-63/12, EU:C:2013:752), και, επιπλέον, απηχούσε τη βούλησή της για ταχεία και εύλογη συμφωνία επί όλων των ζητημάτων που αφορούσαν την ετήσια αναπροσαρμογή των αποδοχών. Η Επιτροπή επισήμανε επίσης ότι, μολονότι είχε αρχικώς προτείνει αναπροσαρμογή της τάξεως του 0,9 % για το έτος 2011 και 0,9 % για το έτος 2012, εντούτοις ήταν υποχρεωμένη να λάβει υπόψη την εντολή του Συμβουλίου για μηδενική αναπροσαρμογή για το έτος 2011 και για το έτος 2012, καθώς και το περιθώριο εκτιμήσεως που αναγνωρίστηκε στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο με την απόφαση του Δικαστηρίου.

31 Στις 11 Μαρτίου 2014, η ολομέλεια του Κοινοβουλίου ενέκρινε θέση επί του συμβιβαστικού κειμένου που προέκυψε από τον τριμερή διάλογο της 4ης Μαρτίου 2014 και κατά το οποίο, για την αναπροσαρμογή των μισθών και των συντάξεων, θα εφαρμοζόταν συντελεστής 0 % για το έτος 2011 και 0,8 % για το έτος 2012, για δε τα έτη 2013 και 2014 θα προβλεπόταν πάγωμα των αποδοχών και των συντάξεων. Στις 16 Απριλίου 2014, το Συμβούλιο ενέκρινε τη θέση του Κοινοβουλίου και, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 294, παράγραφος 4, ΣΛΕΕ, εκδόθηκαν οι κανονισμοί (ΕΕ) 422/2014 και 423/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την αναπροσαρμογή, αντιστοίχως από 1ης Ιουλίου 2011 και από 1ης Ιουλίου 2012, των αποδοχών και των συντάξεων των

υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και των διορθωτικών συντελεστών που εφαρμόζονται στις εν λόγω αποδοχές και συντάξεις (ΕΕ 2014, L 129, αντιστοίχως σ. 5 και σ. 12, στο εξής: προσβαλλόμενοι κανονισμοί).

32 Οι αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 422/2014 έχουν ως εξής:

«(1) Στην απόφαση του στην υπόθεση C-63/12, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, το [Δικαστήριο] διευκρίνισε ότι τα θεσμικά όργανα υποχρεούνται να αποφασίζουν κατ' έτος επί της αναπροσαρμογής των αποδοχών, είτε προβαίνοντας σε "μαθηματική" αναπροσαρμογή, κατά την προβλεπόμενη στο άρθρο 3 του παραρτήματος XI του [ΚΥΚ] μέθοδο, είτε αφιστάμενα από αυτόν τον "μαθηματικό" υπολογισμό σύμφωνα με το άρθρο 10 του παραρτήματος αυτού.

(2) Στόχος του άρθρου 19 του παραρτήματος XIII του [ΚΥΚ], όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό [1023/2013], είναι να επιτρέψει στα θεσμικά όργανα να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να διευθετήσουν τις διαφορές τους όσον αφορά την αναπροσαρμογή των αποδοχών και συντάξεων για τα έτη 2011 και 2012 σύμφωνα με απόφαση του Δικαστηρίου, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις θεμιτές προσδοκίες του προσωπικού ότι τα θεσμικά όργανα θα αποφασίζουν κάθε χρόνο σχετικά με την αναπροσαρμογή των αποδοχών και συντάξεών τους.

(3) Η Επιτροπή, για να συμμορφωθεί με την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-63/12, εάν το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι υπάρχει σοβαρή και αιφνίδια επιδείνωση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στην Ένωση, οφείλει να υποβάλει πρόταση σύμφωνα με το άρθρο 336 [ΣΛΕΕ] προκειμένου να διασφαλίσει τη συμμετοχή του […] Κοινοβουλίου στη νομοθετική διαδικασία. Στις 4 Νοεμβρίου 2011, το Συμβούλιο διαπίστωσε ότι η χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση που υφίσταται η Ένωση, η οποία οδηγεί τα περισσότερα κράτη μέλη σε σοβαρές δημοσιονομικές προσαρμογές, συνιστούσε σοβαρή και αιφνίδια επιδείνωση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στην Ένωση. Κατόπιν τούτου, το Συμβούλιο ζήτησε από την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 241 ΣΛΕΕ, να θέσει σε εφαρμογή το άρθρο 10 του παραρτήματος XI του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και να υποβάλει κατάλληλη πρόταση για την προσαρμογή των αποδοχών.

(4) Το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι, δυνάμει της ρήτρας εξαίρεσης, το […] Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διαθέτουν ευρεία διακριτική εξουσία όσον αφορά την αναπροσαρμογή των αποδοχών και συντάξεων. Τα οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα για την περίοδο από την 1η Ιουλίου 2010 έως την 31η Δεκεμβρίου 2011, όπως η χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση που έπληξε ορισμένα κράτη μέλη το φθινόπωρο του 2011, η οποία επιδείνωσε άμεσα την οικονομική και κοινωνική κατάσταση στην Ένωση και οδήγησε σε σημαντικές μακροοικονομικές προσαρμογές, το υψηλό επίπεδο ανεργίας και το υψηλό επίπεδο δημόσιου ελλείμματος και χρέους στην Ένωση, καθιστούν σκόπιμο να καθοριστεί το επίπεδο προσαρμογής των αποδοχών και των συντάξεων στο Βέλγιο και το Λουξεμβούργο σε 0 % για το 2011. Η προσαρμογή αυτή αποτελεί μέρος συνολικής προσέγγισης για τη διευθέτηση των διαφορών όσον αφορά τις προσαρμογές των αποδοχών και συντάξεων για τα έτη 2011 και 2012, η οποία προβλέπει επίσης προσαρμογή 0,8 % για το 2012.

(5) Συνεπώς, κατά τη διάρκεια της πενταετίας (2010-2014) η προσαρμογή των αποδοχών και των συντάξεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της […] Ένωσης έχει ως εξής: το 2010, η εφαρμογή της μεθόδου που θεσπίστηκε στο άρθρο 3 του παραρτήματος XI του [ΚΥΚ] είχε ως αποτέλεσμα προσαρμογή 0,1 %. Για το 2011 και το 2012, το αποτέλεσμα της συνολικής προσέγγισης για τη διευθέτηση των διαφορών σχετικά με τις προσαρμογές των αποδοχών και των συντάξεων για τα έτη 2011 και 2012 οδηγεί σε προσαρμογή 0 % και 0,8 %, αντίστοιχα. Επιπλέον, ως μέρος του πολιτικού συμβιβασμού για την αναθεώρηση του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό, αποφασίστηκε να παγώσουν οι μισθοί και οι συντάξεις για τα έτη 2013 και 2014.»

33 Οι αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 423/2014 έχουν ως εξής:

«(1) Στην απόφαση του στην υπόθεση C-63/12, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, το [Δικαστήριο] διευκρίνισε ότι τα θεσμικά όργανα υποχρεούνται να αποφασίζουν κατ' έτος επί της αναπροσαρμογής των αποδοχών, είτε προβαίνοντας σε "μαθηματική" αναπροσαρμογή, κατά την προβλεπόμενη στο άρθρο 3 του παραρτήματος XI του [ΚΥΚ] μέθοδο, είτε αφιστάμενα από αυτόν τον "μαθηματικό" υπολογισμό σύμφωνα με το άρθρο 10 του παραρτήματος αυτού.

(2) Στόχος του άρθρου 19 του παραρτήματος XIII του [ΚΥΚ], όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό [1023/2013], είναι να επιτρέψει στα θεσμικά όργανα να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να διευθετήσουν τις διαφορές τους όσον αφορά την αναπροσαρμογή των αποδοχών και συντάξεων για τα έτη 2011 και 2012 σύμφωνα με απόφαση του Δικαστηρίου, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις θεμιτές προσδοκίες του προσωπικού ότι τα θεσμικά όργανα θα αποφασίζουν κάθε χρόνο σχετικά με την αναπροσαρμογή των αποδοχών και συντάξεών τους.

(3) Η Επιτροπή, για να συμμορφωθεί με την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-63/12, εάν το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι υπάρχει σοβαρή και αιφνίδια επιδείνωση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στην Ένωση, οφείλει να υποβάλει πρόταση σύμφωνα με το άρθρο 336 [ΣΛΕΕ] προκειμένου να διασφαλίσει τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη νομοθετική διαδικασία. Στις 25 Οκτωβρίου 2012, το Συμβούλιο δήλωσε ότι η εκτίμηση της Επιτροπής, όπως διατυπωνόταν στην έκθεσή της για τη ρήτρα εξαίρεσης, δεν αντικατόπτριζε τη σοβαρή και ξαφνική χειροτέρευση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στην Ένωση το 2012, όπως υποδήλωναν τα αντικειμενικά οικονομικά δεδομένα που ήταν διαθέσιμα στο κοινό. Κατόπιν τούτου, το Συμβούλιο ζήτησε από την Επιτροπή να υποβάλει, σύμφωνα με το άρθρο 10 του παραρτήματος XI του [ΚΥΚ], κατάλληλη πρόταση για την προσαρμογή των αποδοχών για το 2012.

(4) Το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι, δυνάμει της ρήτρας εξαίρεσης, το [...] Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διαθέτουν ευρεία διακριτική εξουσία όσον αφορά την αναπροσαρμογή των αποδοχών και συντάξεων. Τα οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα για την περίοδο από την 1η Ιουλίου 2011 έως την 31η Δεκεμβρίου 2012, όπως οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης που εκδηλώθηκε το φθινόπωρο του 2011 και είχε ως αποτέλεσμα την οικονομική ύφεση και την επιδείνωση της κοινωνικής κατάστασης στην Ένωση καθώς και τα συνεχιζόμενα υψηλά επίπεδα ανεργίας και δημόσιου ελλείμματος και χρέους στην Ένωση, καθιστούν σκόπιμο να καθοριστεί η προσαρμογή των αποδοχών και των συντάξεων στο Βέλγιο και το Λουξεμβούργο σε 0,8 % για το 2012. Η προσαρμογή αυτή αποτελεί μέρος συνολικής προσέγγισης για τη διευθέτηση των διαφορών όσον αφορά τις προσαρμογές των αποδοχών και συντάξεων για τα έτη 2011 και 2012, η οποία προβλέπει επίσης προσαρμογή 0 % για το 2011.

(5) Συνεπώς, κατά τη διάρκεια της πενταετίας (2010-2014) η προσαρμογή των αποδοχών και των συντάξεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της [...] Ένωσης έχει ως εξής: το 2010, η εφαρμογή της μεθόδου που θεσπίστηκε στο άρθρο 3 του παραρτήματος XI του [ΚΥΚ] είχε ως αποτέλεσμα προσαρμογή 0,1 %. Για το 2011 και το 2012, το αποτέλεσμα της συνολικής προσέγγισης για τη διευθέτηση των διαφορών σχετικά με τις προσαρμογές των αποδοχών και των συντάξεων για τα έτη 2011 και 2012 οδηγεί σε προσαρμογή 0 % και 0,8 %, αντίστοιχα. Επιπλέον, ως μέρος του πολιτικού συμβιβασμού για την αναθεώρηση του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό, αποφασίστηκε να παγώσουν οι μισθοί και οι συντάξεις για τα έτη 2013 και 2014.»

Η διαδικασία και τα αιτήματα των διαδίκων

34 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 16 Ιουνίου 2014, οι προσφεύγουσες άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή.

35 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 10 Σεπτεμβρίου 2010, η Επιτροπή ζήτησε να παρέμβει υπέρ του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

36 Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, με χωριστά δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 17 Σεπτεμβρίου 2014, πρότειναν, έκαστο, ένσταση απαραδέκτου δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου της 2ας Μαΐου 1991.

37 Στις 31 Οκτωβρίου 2014, οι προσφεύγουσες κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους επί των ενστάσεων απαραδέκτου του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

38 Με διάταξη της 25ης Φεβρουαρίου 2015, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να συνεξετάσει τις ενστάσεις απαραδέκτου με την ουσία της υποθέσεως.

39 Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέθεσαν υπομνήματα αντικρούσεως στις 14 Απριλίου 2015.

40 Με διάταξη της 15ης Απριλίου 2015, ο πρόεδρος του ογδόου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου έκανε δεκτή την αίτηση παρεμβάσεως της Επιτροπής.

41 Η Επιτροπή κατέθεσε υπόμνημα παρεμβάσεως στις 29 Μαΐου 2015.

42 Στις 20 Ιουλίου 2015, οι προσφεύγουσες κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους επί του υπομνήματος παρεμβάσεως της Επιτροπής.

43 Στις 22 Ιανουαρίου 2016 το Γενικό Δικαστήριο έθεσε διάφορες ερωτήσεις στους διαδίκους στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 89, παράγραφος 3, στοιχεία α′ και β′, του Κανονισμού Διαδικασίας. Η Επιτροπή ανταποκρίθηκε σ' αυτό το μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας στις 8 Φεβρουαρίου 2016.

44 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει τους προσβαλλόμενους κανονισμούς,

— να καταδικάσει το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

45 Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, υποστηριζόμενα από την Επιτροπή, ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

— να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη,

— επικουρικώς, να απορρίψει την προσφυγή,

— να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

46 Προς στήριξη της προσφυγής τους, οι προσφεύγουσες προβάλλουν έναν μόνο λόγο ακυρώσεως, ο οποίος αφορά παράβαση ουσιώδους τύπου στο πλαίσιο της εκδόσεως των προσβαλλόμενων κανονισμών, καθόσον το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενήργησαν κατά παράβαση των διαδικαστικών δικαιωμάτων των προσφευγουσών, τα οποία προβλέπονται με τις διατάξεις της οδηγίας 2002/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2002, περί θεσπίσεως γενικού πλαισίου ενημερώσεως και διαβουλεύσεως των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ΕΕ 2002, L 80, σ. 29), με το άρθρο 9, παράγραφος 3, τα άρθρα 10, 10α, 10β, 10γ, 24β, 55

και το άρθρο 1 του παραρτήματος ΙΙ του ΚΥΚ, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1023/2013, καθώς και με τη συμφωνία-πλαίσιο της 12ης Ιουλίου 1990 και τη συμφωνία-πλαίσιο της 18ης Δεκεμβρίου 2008, τις οποίες συνήψαν, αντιστοίχως, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Επιτροπή με διάφορες ΣΕΟ, και οι οποίες διασφαλίζουν την άσκηση των δικαιωμάτων των οργανώσεων αυτών σε ενημέρωση και διαβούλευση, όπως τα δικαιώματα αυτά κατοχυρώνονται με τα άρθρα 27 και 28 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άρθρο 154 ΣΛΕΕ.

Επί του παραδεκτού

47 Τόσο το Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο υποστηρίζουν, με τις ενστάσεις τους, ότι το ακυρωτικό αίτημα είναι απαράδεκτο, για τον λόγο ότι, αφενός, οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί, δεδομένου ότι εκδόθηκαν με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, εμπίπτουν μεν, ως κείμενα νομοθετικής φύσεως, στην κατηγορία των πράξεων γενικής ισχύος, οι οποίες, κατά το άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, μπορούν παραδεκτώς να προσβληθούν με προσφυγή ακυρώσεως ασκούμενη από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, υπό την προϋπόθεση να αφορούν τα πρόσωπα αυτά άμεσα και ατομικά, πλην όμως η προϋπόθεση αυτή δεν πληρούται εν προκειμένω και, αφετέρου, ότι οι προσφεύγουσες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει η νομολογία σχετικά με το παραδεκτό προσφυγής ακυρώσεως ασκούμενης από ένωση προσώπων.

48 Η Επιτροπή συντάσσεται με την επιχειρηματολογία του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

49 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, καθόσον οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί τις αφορούν άμεσα και ατομικά. Ειδικότερα, οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί αφορούν άμεσα τις προσφεύγουσες, κατά το μέρος που έχουν ευθέως ως αποτέλεσμα να τους στερούν τη δυνατότητα ασκήσεως του δικαιώματός τους σε διαβούλευση και του δικαιώματός τους σε διαπραγμάτευση, τα οποία κατοχυρώνονται με τα άρθρα 27 και 28 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, και στα οποία δύνανται να στηρίζονται ως αναγνωρισμένες ΣΕΟ βάσει των διατάξεων της οδηγίας 2002/14, του άρθρου 9, παράγραφος 3, των άρθρων 10, 10α, 10β, 10γ, 24β, 55 και του άρθρου 1 του παραρτήματος ΙΙ του ΚΥΚ, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1023/2013, και των διατάξεων της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990, που συνήφθη μεταξύ των ΣΕΟ και του Κοινοβουλίου, καθώς και της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008, που συνήφθη μεταξύ των ΣΕΟ και της Επιτροπής. Επιπλέον, οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί αφορούν ατομικά τις προσφεύγουσες λόγω της ιδιότητας των τελευταίων ως εκπροσώπων του προσωπικού της Ένωσης, ιδιότητα η οποία τις εξατομικεύει σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο. Η εξατομίκευσή τους απορρέει επίσης από την αναγνώριση της ιδιότητάς τους ως επίσημων συνομιλητών δυνάμει της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990 και της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008.

50 Επίσης, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι δύνανται να ασκήσουν παραδεκτώς προσφυγή βάσει της νομολογίας της σχετικής με το παραδεκτό των προσφυγών ακυρώσεως που ασκούνται από ενώσεις προσώπων. Διευκρινίζουν ότι, σύμφωνα με τη νομολογία αυτή, οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί αφορούν άμεσα και ατομικά την ιδιότητά τους ως αναγνωρισμένων διαπραγματευτών, καθόσον παράγουν έννομα αποτελέσματα ικανά να μεταβάλουν ουσιωδώς τη νομική τους θέση ως κοινωνικών εταίρων.

51 Εξάλλου, οι προσφεύγουσες αμφισβητούν την επιχειρηματολογία της Επιτροπής ότι δεν δύνανται να αντλήσουν δικαιώματα από τη συμφωνία-πλαίσιο της 18ης Δεκεμβρίου 2008, διότι δεν πληρούν τα κριτήρια αντιπροσωπευτικότητας που αυτή προβλέπει. Πρώτον, υπογραμμίζουν ότι, σε αντίθεση με τη SFIE-PE, η SFIE-section Commission δεν είναι προσφεύγουσα στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής, με συνέπεια τα επιχειρήματα της Επιτροπής σχετικά με την έλλειψη αντιπροσωπευτικότητας της οργανώσεως αυτής να καθίστανται άνευ σημασίας. Δεύτερον, υποστηρίζουν ότι η TAO-AFI δεν έλαβε από την Επιτροπή καμία κοινοποίηση σχετική με ενδεχόμενη αναστολή των δικαιωμάτων τα οποία

αντλεί από την εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11 της εν λόγω συμφωνίας-πλαισίου, και ότι, εν πάση περιπτώσει, είναι μέλος της συνομοσπονδίας PLUS η οποία αποτελεί αντιπροσωπευτική ένωση συνδικαλιστικών οργανώσεων.

52 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, όπως ορθώς υποστηρίζουν το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί εκδόθηκαν βάσει του άρθρου 336 ΣΛΕΕ, κατά τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

53 Επομένως, οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί εμπίπτουν, ως κείμενα νομοθετικής φύσεως, στην κατηγορία των πράξεων γενικής ισχύος, οι οποίες, κατά το άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, μπορούν παραδεκτώς να προσβληθούν με προσφυγή ακυρώσεως ασκούμενη από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, υπό την προϋπόθεση να τα αφορούν άμεσα και ατομικά (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 3ης Οκτωβρίου 2013, Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-583/11 P, EU:C:2013:625, σκέψεις 56 έως 60).

54 Πάντως, σε αντίθεση με όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες στο σημείο 10 της προσφυγής τους, έστω και αν υποτεθεί ότι όντως τους δόθηκε η δυνατότητα να ασκήσουν το δικαίωμά τους σε ενημέρωση και διαβούλευση σε σχέση με την πρόταση αναπροσαρμογής των αποδοχών και των συντάξεων που υπέβαλε η Επιτροπή στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο και βάσει της οποίας εκδόθηκαν οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί, το στοιχείο αυτό δεν αποδεικνύει ότι οι εν λόγω κανονισμοί αφορούν άμεσα τις προσφεύγουσες.

55 Εντούτοις, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, οι προσφυγές ακυρώσεως που ασκούνται από ενώσεις προσώπων, συμπεριλαμβανομένων των ΣΕΟ ή των ενώσεων ΣΕΟ, κρίνονται παραδεκτές σε τρεις περιπτώσεις. Πρώτον, στην περίπτωση που νομική διάταξη αναγνωρίζει ρητώς στις επαγγελματικές ενώσεις σειρά δυνατοτήτων διαδικαστικού χαρακτήρα, δεύτερον, στην περίπτωση που η ένωση εκπροσωπεί τα συμφέροντα των μελών της που και τα ίδια θα μπορούσαν να προασπίσουν παραδεκτώς ενώπιον των δικαστηρίων και, τρίτον, στην περίπτωση που η ένωση εξατομικεύεται λόγω του ότι θίγονται τα δικά της συμφέροντα ως ενώσεως, ιδίως για τον λόγο ότι η διαπραγματευτική θέση της θίγεται από την πράξη της οποίας ζητείται η ακύρωση (βλ., υπ' αυτή την έννοια, διατάξεις της 8ης Σεπτεμβρίου 2005, Lorte κ.λπ. κατά Συμβουλίου, T-287/04, EU:T:2005:304, σκέψη 64 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 3ης Απριλίου 2014, CFE-CGC France Télécom-Orange κατά Επιτροπής, T-2/13, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2014:226, σκέψεις 27 έως 31).

56 Εν προκειμένω, οι προσφεύγουσες δεν ισχυρίζονται ότι εκπροσωπούν τα συμφέροντα των μελών τους, μονίμων και λοιπών υπαλλήλων της Ένωσης, που και οι ίδιοι θα μπορούσαν παραδεκτώς να προασπίσουν ενώπιον των δικαστηρίων, αλλά υποστηρίζουν ότι νομιμοποιούνται προς άσκηση προσφυγής, στο μέτρο που, αφενός, οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί θίγουν τα δικά τους συμφέροντα και, αφετέρου, οι ενέργειες του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου συνιστούν, κατά την άποψή τους, προσβολή των διαδικαστικών δικαιωμάτων τους.

Επί του κατά πόσον οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί θίγουν τα συμφέροντα των προσφευγουσών

57 Υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία, πράξη που θίγει τα γενικά συμφέροντα μιας κατηγορίας υποκειμένων δικαίου δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αφορά άμεσα και ατομικά μια οργάνωση η οποία έχει συσταθεί για την προάσπιση των συλλογικών συμφερόντων της κατηγορίας αυτής (απόφαση της 18ης Μαρτίου 1975, Union syndicale-Service public européen κ.λπ. κατά Συμβουλίου, 72/74, EU:C:1975:43, σκέψη 17).

58 Υπενθυμίζεται επίσης ότι το γεγονός και μόνον ότι οι αντιπροσωπευτικές οργανώσεις του προσωπικού μετείχαν στις διαπραγματεύσεις που οδήγησαν στην έκδοση των προσβαλλόμενων κανονισμών δεν αρκεί για να μεταβάλει τη φύση του δικαιώματος ασκήσεως προσφυγής το οποίο μπορούν να

διαθέτουν, στο πλαίσιο του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, έναντι των διατάξεων αυτών (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 18ης Μαρτίου 1975, Union syndicale-Service public européen κ.λπ. κατά Συμβουλίου, 72/74, EU:C:1975:43, σκέψη 19).

59 Κατά συνέπεια, εναπόκειται στις προσφεύγουσες να αποδείξουν ότι εξατομικεύονται στο πλαίσιο των προσβαλλόμενων κανονισμών λόγω του ότι οι τελευταίοι θίγουν τα δικά τους συμφέροντα ως ΣΕΟ.

60 Εν προκειμένω, οι προσφεύγουσες απλώς διατείνονται ότι οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί επηρέασαν τη διαπραγματευτική θέση που τους αναγνωρίζουν, λόγω της ιδιότητάς τους ως εκπροσώπων του προσωπικού, η συμφωνία-πλαίσιο της 12ης Ιουλίου 1990 και η συμφωνία-πλαίσιο της 18ης Δεκεμβρίου 2008, στο μέτρο που παράγουν δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα.

61 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες δεν αποδεικνύουν ότι οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί θίγουν τα δικά τους συμφέροντα, κατά την έννοια της μνημονευθείσας στη σκέψη 55 ανωτέρω νομολογίας.

Επί της υπάρξεως νομικής διατάξεως αναγνωρίζουσας ρητώς στις επαγγελματικές ενώσεις σειρά δυνατοτήτων διαδικαστικού χαρακτήρα

62 Οι προσφεύγουσες, με τον μοναδικό λόγο ακυρώσεως που προβάλλουν, υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι, στο πλαίσιο εκδόσεως των προσβαλλόμενων κανονισμών, δεν τηρήθηκαν οι διαδικαστικές εγγυήσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της οδηγίας 2002/14, από το άρθρο 9, παράγραφος 3, τα άρθρα 10, 10α, 10β, 10γ, 24β και 55 και το άρθρο 1 του παραρτήματος ΙΙ του ΚΥΚ, από τη συμφωνία-πλαίσιο της 18ης Δεκεμβρίου 2008 και τη συμφωνία-πλαίσιο της 12ης Ιουλίου 1990, οι οποίες έχουν ως σκοπό να καταστήσουν δυνατή την άσκηση των δικαιωμάτων των ΣΕΟ σε ενημέρωση και διαβούλευση, όπως τα δικαιώματα αυτά κατοχυρώνονται με τα άρθρα 27 και 28 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και το άρθρο 154 ΣΛΕΕ, πράγμα το οποίο συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου.

63 Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο υποστηρίζουν ότι οι προσφεύγουσες δεν διαθέτουν καμία διαδικαστική εγγύηση στο πλαίσιο της αναπροσαρμογής των αποδοχών σε σχέση με την οποία εκδόθηκαν οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί. Ειδικότερα, κατά το Κοινοβούλιο, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να αντλήσουν διαδικαστικά δικαιώματα απευθείας από το άρθρο 336 ΣΛΕΕ, ούτε από τα άρθρα 27 και 28 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Οι προσφεύγουσες δεν μπορούν ακόμη να αντλήσουν διαδικαστικά δικαιώματα ούτε από τις διατάξεις του ΚΥΚ τις οποίες επικαλούνται. Συγκεκριμένα, το άρθρο 9, παράγραφος 3, του ΚΥΚ δεν κάνει καμία μνεία των ΣΕΟ, αλλά αφορά μόνον τις αρμοδιότητες της επιτροπής προσωπικού.

64 Εξάλλου, το άρθρο 10 του ΚΥΚ, το οποίο προβλέπει διαβούλευση με την επιτροπή ΚΥΚ για κάθε πρόταση αναθεωρήσεως του ΚΥΚ, δεν είναι εφαρμοστέο εν προκειμένω, στο μέτρο κατά το οποίο οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί συνιστούν, κατά το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, απλή τροποποίηση του ΚΥΚ και όχι «αναθεώρησή» του. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει, ειδικότερα, από τη φράση «κατ' έτος εξέταση [του επιπέδου] των αποδοχών» που χρησιμοποιείται στα άρθρα 64 και 65 του ΚΥΚ καθώς και στο παράρτημα XI του ΚΥΚ, το οποίο ρυθμίζει τους λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής των διατάξεων αυτών. Επομένως, κατά το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αν θεωρηθεί ότι, κατά τη βούληση του νομοθέτη, η διαδικασία του άρθρου 10 του ΚΥΚ εφαρμόζεται επί των προτάσεων τροποποιήσεως που αφορούν τους θεμελιώδεις κανόνες του ΚΥΚ, τούτο δεν συμβαίνει με τις τροποποιήσεις εκείνες του ΚΥΚ που αφορούν την αναπροσαρμογή των αποδοχών. Το ίδιο ισχύει και για το άρθρο 10α και το άρθρο 10β του ΚΥΚ, που αφορούν επίσης τις προτάσεις αναθεωρήσεως του ΚΥΚ περί των οποίων κάνει λόγο το άρθρο 10 του ΚΥΚ.

65 Επιπλέον, κατά τα καθών, το άρθρο 10 του ΚΥΚ, ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι τυγχάνει εφαρμογής, δεν προβλέπει κανένα διαδικαστικό δικαίωμα για τις ΣΕΟ, δεδομένου ότι τέτοια δικαιώματα αναγνωρίζονται αποκλειστικώς στην επιτροπή ΚΥΚ. Ούτε τα άρθρα 10β και 10γ του ΚΥΚ προβλέπουν τέτοια δικαιώματα. Ειδικότερα, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο υπογραμμίζουν ότι, στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων που μπορούν να διεξαχθούν επί των προτάσεων αναθεωρήσεως του ΚΥΚ δυνάμει του άρθρου 10β, οι ΣΕΟ δρουν υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων που παρέχει ο ΚΥΚ στις επιτροπές προσωπικού. Ομοίως, υποστηρίζουν ότι οι διαλαμβανόμενες στο άρθρο 10γ συμφωνίες που μπορούν να συνάπτονται μεταξύ θεσμικών οργάνων και ΣΕΟ «δεν μπορούν να επιφέρουν τροποποιήσεις του [ΚΥΚ] ή των δημοσιονομικών υποχρεώσεων ούτε να επηρεάζουν τη λειτουργία του οικείου οργάνου». Κατά την άποψή τους, αν ίσχυε το αντίθετο, μόνον οι υπάλληλοι που απασχολούνται σε θεσμικά όργανα τα οποία έχουν συνάψει τέτοιες συμφωνίες και διαδραματίζουν συγκεκριμένο ρόλο στην έκδοση των προσβαλλόμενων κανονισμών θα μπορούσαν να επικαλεσθούν τέτοια διαδικαστικά δικαιώματα, πράγμα το οποίο θα αποτελούσε δυσμενή διάκριση σε βάρος των υπαλλήλων της Ένωσης που απασχολούνται σε άλλα θεσμικά όργανα.

66 Κατά το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/14, την οποία επίσης επικαλούνται οι προσφεύγουσες, δεν έχει σχέση με τη διαδικασία αναπροσαρμογής των αποδοχών των υπαλλήλων της Ένωσης.

67 Εξάλλου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να αντλήσουν καμία διαδικαστική εγγύηση από τη συμφωνία-πλαίσιο της 18ης Δεκεμβρίου 2008, δεδομένου ότι δεν αποτελούν αντιπροσωπευτικές ΣΕΟ κατά την έννοια της συμφωνίας αυτής.

68 Συναφώς, πρέπει ευθύς εξαρχής να επισημανθεί ότι το δεύτερο, το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο του άρθρου 154 ΣΛΕΕ, τα οποία επικαλούνται οι προσφεύγουσες, απλώς προβλέπουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή ασκεί το δικαίωμα πρωτοβουλίας που διαθέτει στο πλαίσιο των μέτρων που δύναται να λαμβάνει η Ένωση στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, σύμφωνα με τη σχετική αρμοδιότητα που της παρέχει το άρθρο 153 ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, το άρθρο 154 ΣΛΕΕ προβλέπει ότι η Επιτροπή, πριν υποβάλει προτάσεις στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, υποχρεούται να διαβουλεύεται με τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με τους ενδεχόμενους προσανατολισμούς ορισμένης δράσης της Ένωσης και, εφόσον κρίνει ότι η δράση αυτή πρέπει να αναληφθεί, διαβουλεύεται με τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με το περιεχόμενο της μελετώμενης προτάσεως, στο πλαίσιο δε της διαβουλεύσεως αυτής, οι κοινωνικοί εταίροι, εφόσον συντρέχει περίπτωση, έχουν τη δυνατότητα να πληροφορήσουν την Επιτροπή ότι επιθυμούν να συνάψουν μεταξύ τους συμφωνία σε επίπεδο Ένωσης, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο 155 ΣΛΕΕ διαδικασία. Ως εκ τούτου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το άρθρο 154 ΣΛΕΕ δεν κατοχυρώνει γενικό δικαίωμα των ΣΕΟ σε ενημέρωση και διαβούλευση.

69 Εξάλλου, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, το γεγονός ότι ένα πρόσωπο διαδραματίζει ορισμένο ρόλο, καθ' οιονδήποτε τρόπο, στη διαδικασία που οδηγεί στην έκδοση πράξεως της Ένωσης είναι ικανό να το εξατομικεύσει σε σχέση με την εν λόγω πράξη μόνον εφόσον η εφαρμοστέα ρύθμιση της Ένωσης παρέχει στο πρόσωπο αυτό ορισμένες διαδικαστικές εγγυήσεις. Όμως, εκτός και αν υπάρχει αντίθετη ρητή διάταξη, ούτε η διαδικασία καταρτίσεως πράξεων γενικής ισχύος ούτε η φύση των πράξεων αυτών καθιστούν υποχρεωτική, δυνάμει των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται το δικαίωμα ενημερώσεως και διαβουλεύσεως, τη συμμετοχή των θιγόμενων προσώπων, δεδομένου ότι τα συμφέροντά τους θεωρείται ότι εκπροσωπούνται από τα πολιτικά όργανα που καλούνται να εκδώσουν τις πράξεις αυτές (απόφαση της 2ας Μαρτίου 2010, Arcelor κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, T-16/04, EU:T:2010:54, σκέψη 119).

70 Πάντως, τα άρθρα 27 και 28 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, τα οποία επίσης επικαλούνται οι προσφεύγουσες, κατοχυρώνουν, αντιστοίχως, το δικαίωμα των εργαζομένων σε διαβούλευση και ενημέρωση εντός της επιχειρήσεως και το δικαίωμα της συλλογικής διαπραγματεύσεως και της συλλογικής δράσεως. Στο πλαίσιο αυτό επισημαίνεται ότι, κατά τη νομολογία, οι εν λόγω διατάξεις μπορούν να τύχουν εφαρμογής στις σχέσεις μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και του

προσωπικού τους, όπως προκύπτει από την απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2013, Επανεξέταση Επιτροπή κατά Strack (C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570). Ωστόσο, κατά το ίδιο το γράμμα των διατάξεων αυτών, τα κατοχυρούμενα με αυτές δικαιώματα μπορούν να ασκούνται μόνο στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης.

71 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, πλην των άρθρων 27 και 28 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, τις οποίες επικαλούνται οι προσφεύγουσες, παρέχουν διαδικαστικά δικαιώματα που αυτές μπορούσαν να επικαλεστούν κατά την ημερομηνία εκδόσεως των προσβαλλόμενων κανονισμών.

72 Καταρχάς, προς στήριξη της επιχειρηματολογίας τους, οι προσφεύγουσες επικαλούνται την οδηγία 2002/14. Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, δεδομένου ότι οι οδηγίες έχουν ως αποδέκτες τα κράτη μέλη και όχι τα θεσμικά ή λοιπά όργανα της Ένωσης, οι διατάξεις της εν λόγω οδηγίας δεν μπορούν, αυτές καθαυτές, να θεωρηθούν ότι επιβάλλουν υποχρεώσεις στα όργανα όσον αφορά τις σχέσεις τους με το προσωπικό τους (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 9ης Σεπτεμβρίου 2003, Rinke, C-25/02, EU:C:2003:435, σκέψη 24, και της 21ης Μαΐου 2008, Belfass κατά Συμβουλίου, T-495/04, EU:T:2008:160, σκέψη 43).

73 Εντούτοις, όπως έχει κριθεί, το γεγονός ότι οι οδηγίες δεν δεσμεύουν, αυτές καθεαυτές, τα θεσμικά όργανα δεν αποκλείει τη δυνατότητα επικλήσεως των κανόνων ή των αρχών που θεσπίζει ορισμένη οδηγία έναντι των θεσμικών οργάνων, όταν οι εν λόγω κανόνες ή αρχές αποτελούν απλώς την ειδική έκφραση θεμελιωδών κανόνων της Συνθήκης και γενικών αρχών που δεσμεύουν ευθέως τα θεσμικά όργανα (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 9ης Σεπτεμβρίου 2003, Rinke, C-25/02, EU:C:2003:435, σκέψεις 25 έως 28· της 21ης Σεπτεμβρίου 2011, Adjemian κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-325/09 P, EU:T:2011:506, σκέψη 56, και της 30ής Απριλίου 2009, Aayhan κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου, F-65/07, EU:F:2009:43, σκέψη 113).

74 Ομοίως, μια οδηγία μπορεί να δεσμεύει θεσμικό όργανο, όταν το όργανο αυτό, στο πλαίσιο της οργανωτικής αυτοτέλειάς του και εντός των ορίων του ΚΥΚ, είχε την πρόθεση να εκπληρώσει ορισμένη υποχρέωση που προβλέπει η οδηγία ή ακόμη στην περίπτωση κατά την οποία μια εσωτερική πράξη γενικής ισχύος παραπέμπει η ίδια ρητώς σε μέτρα που έχει λάβει ο νομοθέτης της Ένωσης κατ' εφαρμογήν των Συνθηκών. Τέλος, τα θεσμικά όργανα, όταν ενεργούν ως εργοδότες, οφείλουν, σύμφωνα με το καθήκον ειλικρινούς συνεργασίας που υπέχουν, να λαμβάνουν υπόψη τις νομοθετικές διατάξεις που εκδίδονται σε επίπεδο Ένωσης (απόφαση της 30ής Απριλίου 2009, Aayhan κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου, F-65/07, EU:F:2009:43, σκέψεις 116 έως 119).

75 Εν προκειμένω, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, εκδίδοντας τους προσβαλλόμενους κανονισμούς, είχαν την πρόθεση να εκπληρώσουν ειδική υποχρέωση προβλεπόμενη από την οδηγία 2002/14 ή ότι μια εσωτερική στα όργανα αυτά πράξη γενικής ισχύος παραπέμπει ρητώς στις διατάξεις της οδηγίας αυτής.

76 Γεγονός πάντως είναι ότι ο καθορισμός από την οδηγία 2002/14 ενός γενικού πλαισίου σχετικά με την ενημέρωση και τη διαβούλευση των εργαζομένων αποτελεί έκφραση γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης, οι οποίες εξαγγέλλονται στο άρθρο 27 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και δεσμεύουν το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

77 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/14 προβλέπει ότι αυτή «έχει ως στόχο τη θέσπιση ενός γενικού πλαισίου που καθορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά το δικαίωμα για ενημέρωση και διαβούλευση των εργαζομένων στις επιχειρήσεις ή εγκαταστάσεις στην Κοινότητα».

78 Κατά το άρθρο 2, στοιχεία στ' και ζ', της οδηγίας 2002/14, ως «ενημέρωση» νοείται «η διαβίβαση στοιχείων από τον εργοδότη στους εκπροσώπους των εργαζομένων προκειμένου να λάβουν γνώση του εκάστοτε θέματος και να το εξετάσουν» και ως «διαβούλευση», «η ανταλλαγή απόψεων και η

καθιέρωση διαλόγου μεταξύ των εκπροσώπων των εργαζομένων και του εργοδότη». Κατά το άρθρο 2, στοιχείο ε′, της ίδιας αυτής οδηγίας, ως «εκπρόσωποι των εργαζομένων» νοούνται «οι εκπρόσωποι των εργαζομένων κατά την εθνική νομοθεσία και/ή πρακτική».

79 Το άρθρο 4 της οδηγίας 2002/14 ρυθμίζει τις πρακτικές λεπτομέρειες της ενημερώσεως και της διαβουλεύσεως και έχει ως εξής:

«[…]

2. Η ενημέρωση και η διαβούλευση καλύπτουν:

α) την ενημέρωση σχετικά με την πρόσφατη και την πιθανή εξέλιξη των δραστηριοτήτων και της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης ή της εγκατάστασης,

β) την ενημέρωση και τη διαβούλευση σχετικά με την κατάσταση, τη διάρθρωση και την πιθανή εξέλιξη της απασχόλησης μέσα στην επιχείρηση ή εγκατάσταση, καθώς και τα μέτρα πρόληψης που ενδεχομένως προβλέπονται σε περίπτωση ιδίως που η απασχόληση απειλείται,

γ) την ενημέρωση και τη διαβούλευση σχετικά με αποφάσεις που μπορούν να επιφέρουν ουσιαστικές μεταβολές στην οργάνωση της εργασίας ή στις συμβάσεις εργασίας, συμπεριλαμβανομένων όσων καλύπτονται από τις κοινοτικές διατάξεις που αναφέρει η παράγραφος 1 του άρθρου 9.

3. Η ενημέρωση πραγματοποιείται κατά τον κατάλληλο χρόνο, τρόπο και περιεχόμενο, ώστε να μπορούν οι εκπρόσωποι των εργαζομένων να προβαίνουν στη δέουσα εξέταση και να προετοιμάζονται, ενδεχομένως, για διαβουλεύσεις.

4. Η διαβούλευση πραγματοποιείται:

α) κατά τον κατάλληλο χρόνο, τρόπο και περιεχόμενο,

β) στο ενδεδειγμένο επίπεδο διεύθυνσης και εκπροσώπησης, ανάλογα με το θέμα που συζητείται,

γ) βάσει των σχετικών πληροφοριών που παρέχει ο εργοδότης, σύμφωνα με το άρθρο 2, σημείο στ′, και της γνώμης που έχουν δικαίωμα να διατυπώσουν οι εκπρόσωποι των εργαζομένων,

δ) κατά τρόπον ώστε οι εκπρόσωποι των εργαζομένων να μπορούν να συναντήσουν τον εργοδότη και να λαμβάνουν αιτιολογημένη απάντηση στη γνώμη που ενδεχομένως διατύπωσαν,

ε) προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία όσον αφορά τις αποφάσεις που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του εργοδότη, οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 2, στοιχείο γ′.»

80 Από το άρθρο 1, παράγραφος 1, το άρθρο 2, στοιχεία στ′ και ζ′, και από το άρθρο 4 της οδηγίας 2002/14 προκύπτει, αφενός, ότι οι διατάξεις αυτές καθορίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς, με την επιφύλαξη τυχόν ευνοϊκότερων διατάξεων για τους εργαζομένους, και, αφετέρου, ότι η ενημέρωση των εργαζομένων και η διαβούλευση με αυτούς πραγματοποιούνται μέσω των εκπροσώπων του προσωπικού όπως αυτοί ορίζονται κατά την εθνική νομοθεσία ή πρακτική.

81 Κατά το άρθρο 9, παράγραφος 3, του ΚΥΚ, η επιτροπή προσωπικού είναι αυτή που «αντιπροσωπεύει τα συμφέροντα του προσωπικού στο όργανο και διασφαλίζει τη διαρκή επαφή μεταξύ του τελευταίου και του προσωπικού». Επίσης «συνεργάζεται για την καλή λειτουργία των υπηρεσιών και επιτρέπει την εκδήλωση και την έκφραση της γνώμης του προσωπικού»

82 Εξάλλου, στο άρθρο 10β του ΚΥΚ διευκρινίζεται ότι, μολονότι «[ο]ι [ΣΕΟ] ενεργούν προς το γενικό συμφέρον του προσωπικού», η δράση τους τελεί «υπό την επιφύλαξη των κατά τον [ΚΥΚ] αρμοδιοτήτων των επιτροπών προσωπικού».

83 Επομένως, η υποχρέωση του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου προς τήρηση των ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην οδηγία 2002/14, αφορά τις επιτροπές προσωπικού και όχι τις ΣΕΟ.

84 Ως εκ τούτου, ακόμα και αν ληφθεί υπόψη το καθήκον ειλικρινούς συνεργασίας που υπέχουν το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, όταν ενεργούν ως εργοδότες, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να υποστηρίξουν ότι θα έπρεπε να τηρηθούν έναντί τους οι διαδικαστικές εγγυήσεις που απορρέουν από την οδηγία 2002/14.

85 Περαιτέρω, οι προσφεύγουσες επικαλούνται διάφορες διατάξεις του ΚΥΚ από τις οποίες υποστηρίζουν ότι αντλούν διαδικαστικές εγγυήσεις.

86 Όσον αφορά το άρθρο 10 του ΚΥΚ, υπενθυμίζεται ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων κανονισμών, η διάταξη αυτή προέβλεπε τη διαβούλευση με τους υπαλλήλους, μέσω οργάνου ίσης εκπροσωπήσεως, και συγκεκριμένα της επιτροπής ΚΥΚ, αποτελούμενου από ίσο αριθμό εκπροσώπων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και εκπροσώπων των επιτροπών προσωπικού που λειτουργούν εντός τους, για κάθε πρόταση της Επιτροπής για αναθεώρηση του ΚΥΚ.

87 Επισημαίνεται όμως ότι, εν προκειμένω, στις νομικές βάσεις που μνημονεύονται στο προοίμιο των προσβαλλόμενων κανονισμών, περιλαμβάνονται, πλην της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο ΚΥΚ και, ιδίως, το άρθρο 10 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ.

88 Υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 65α του ΚΥΚ, το παράρτημα XI έχει ως αντικείμενο να ρυθμίσει τους λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής των άρθρων 64 και 65 του ΚΥΚ. Δυνάμει του άρθρου 82, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, οι εν λόγω λεπτομερείς κανόνες εφαρμόζονται επίσης στις συντάξεις.

89 Το άρθρο 10 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ, που αποτελεί το μοναδικό άρθρο του κεφαλαίου 5, με τίτλο «Ρήτρα εξαίρεσης», επιτρέπει την παρέκκλιση, υπό ορισμένες προϋποθέσεις οι οποίες υπομνήσθηκαν στη σκέψη 9 ανωτέρω, από την κατά κανόνα εφαρμοζόμενη μέθοδο ετήσιας αναπροσαρμογής των αποδοχών και των συντάξεων την οποία προβλέπει το άρθρο 3 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ, και της οποίας το περιεχόμενο εκτέθηκε στη σκέψη 7 ανωτέρω.

90 Μολονότι η εφαρμογή του άρθρου 10 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ συνεπάγεται οπωσδήποτε τη διεξαγωγή της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 336 ΣΛΕΕ, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της αναθεωρήσεως του ΚΥΚ, γεγονός είναι ότι, σε αντίθεση με την αναθεώρηση, αυτή η διαδικασία συνιστά απλώς, δυνάμει του άρθρου 65α του ΚΥΚ, λεπτομερή κανόνα εφαρμογής των άρθρων 64 και 65 του ΚΥΚ.

91 Η διαπίστωση αυτή επιβεβαιώνεται εξάλλου από το κεφάλαιο 7 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ, επιγραφόμενο «Τελική διάταξη και ρήτρα αναθεώρησης», το οποίο προβλέπει τη δυνατότητα ουσιαστικής αναθεωρήσεως των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής των άρθρων 64 και 65 του ΚΥΚ (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2010, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-40/10, EU:C:2010:713, σκέψη 74).

92 Πράγματι, κατά το άρθρο 15 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ, όπως τροποποιήθηκε πρόσφατα με τον κανονισμό 1080/2010, «[ο]ι διατάξεις που προβλέποντα[ν] στο [εν λόγω] παράρτημα εφαρμόζοντα[ν] από την 1η Ιουλίου 2004 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2012».

93 Κατά το άρθρο 15 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ, οι διατάξεις αυτές «[σ]το τέλος του τέταρτου έτους αναθεωρούντα[ν], ιδίως όσον αφορά τις δημοσιονομικές επιπτώσεις τους» και ότι, «προς τούτο, η Επιτροπή [έπρεπε να υποβάλει] έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο και, ενδεχομένως, πρόταση τροποποίησης του […] παραρτήματος [XI του ΚΥΚ] βάσει του άρθρου 336 [ΣΛΕΕ]».

94 [Όπως διορθώθηκε με τη διάταξη της 28ης Νοεμβρίου 2016] Η ως άνω διαπίστωση επιβεβαιώνεται επίσης από το γεγονός ότι οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί είχαν αποκλειστικώς ως αντικείμενο την αναπροσαρμογή των αποδοχών και των συντάξεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και των διορθωτικών συντελεστών που εφαρμόζονται στις εν λόγω αποδοχές και συντάξεις, και συγκεκριμένα ο μεν κανονισμός 422/2014 για το έτος 2011, ο δε κανονισμός 423/2014 για το έτος 2012, στοιχείο το οποίο προκύπτει άλλωστε σαφώς από τους τίτλους και από τις αντίστοιχες αιτιολογικές σκέψεις τους, το περιεχόμενο των οποίων υπομνήσθηκε στις σκέψεις 32 και 33 ανωτέρω.

95 Επομένως, το άρθρο 10 του ΚΥΚ δεν τύγχανε εφαρμογής στο πλαίσιο της διαδικασίας που οδήγησε στην έκδοση των προσβαλλόμενων κανονισμών. Ως εκ τούτου, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να επικαλούνται διαδικαστικά δικαιώματα που, κατά την άποψή τους, αντλούν από τη διάταξη αυτή προκειμένου να αποδείξουν την ενεργητική νομιμοποίησή τους στην υπό κρίση υπόθεση.

96 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι οι λοιπές διατάξεις του ΚΥΚ τις οποίες επικαλούνται οι προσφεύγουσες δεν περιέχουν καμία αναφορά σε διαδικαστικές εγγυήσεις τις οποίες αυτές θα μπορούσαν να επικαλεστούν στο πλαίσιο της εκδόσεως των προσβαλλόμενων κανονισμών.

97 Η διαπίστωση αυτή ισχύει, πρώτον, για το άρθρο 10α του ΚΥΚ, το οποίο ορίζει τις προθεσμίες εντός των οποίων η επιτροπή προσωπικού, η επιτροπή ίσης εκπροσωπήσεως ή η επιτροπή ΚΥΚ οφείλουν να διατυπώνουν τη γνώμη που τους ζητείται, δεύτερον, για το άρθρο 9, παράγραφος 3, του ΚΥΚ, το οποίο αφορά τις αρμοδιότητες της επιτροπής προσωπικού, καθώς και, τρίτον, για το άρθρο 1 του παραρτήματος II του ΚΥΚ, το οποίο ορίζει τους όρους της εκλογής της επιτροπής προσωπικού. Η ανωτέρω διαπίστωση ισχύει επίσης και για το άρθρο 24β του ΚΥΚ, το οποίο αφορά το δικαίωμα των υπαλλήλων να μετέχουν σε συνδικαλιστική οργάνωση, καθώς και για το άρθρο 55 του ΚΥΚ, το οποίο αφορά τον χρόνο εργασίας των υπαλλήλων, διατάξεις τις οποίες επίσης επικαλούνται οι προσφεύγουσες.

98 Εντούτοις, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το γεγονός ότι οι ΣΕΟ δεν μπορούν να αντλήσουν διαδικαστικά δικαιώματα από το άρθρο 9, παράγραφος 3, από τα άρθρα 10, 10α, 10β, 10γ, 24β, 55 και από το άρθρο 1 του παραρτήματος II του ΚΥΚ δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να μπορούν να διαθέτουν τέτοια δικαιώματα βάσει άλλων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του ΚΥΚ.

99 Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ότι τα άρθρα 10β και 10γ του ΚΥΚ παρέχουν, αντιστοίχως, στην Επιτροπή τη δυνατότητα να διαβουλεύεται με τις αντιπροσωπευτικές ΣΕΟ επί των προτάσεων αναθεωρήσεως του ΚΥΚ και σε κάθε θεσμικό όργανο την ευχέρεια να συνάπτει με τις αντιπροσωπευτικές ΣΕΟ που λειτουργούν στο πλαίσιό του συμφωνίες που αφορούν το προσωπικό του.

100 [Όπως διορθώθηκε με τη διάταξη της 28ης Νοεμβρίου 2016] Σε αυτή ακριβώς τη βάση, και συγκεκριμένα κατ' εφαρμογήν ιδίως των άρθρων 10β και 10γ του ΚΥΚ καθώς και των άρθρων 27 και 28 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, το Κοινοβούλιο και η Επιτροπή συνήψαν με διάφορες ΣΕΟ, αντιστοίχως, τη συμφωνία-πλαίσιο της 12ης Ιουλίου 1990 και τη συμφωνία-πλαίσιο της 18ης Δεκεμβρίου 2008.

101 Υπογραμμίζεται συναφώς ότι, σε αντίθεση με όσα υποστηρίζουν το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η πρόβλεψη ότι τέτοιες συμφωνίες «δεν μπορούν να επιφέρουν τροποποιήσεις του [ΚΥΚ] ή των δημοσιονομικών υποχρεώσεων ούτε να επηρεάζουν τη λειτουργία του οικείου οργάνου» και ότι οι υπογράφουσες ΣΕΟ πρέπει να δρουν, «σε κάθε όργανο, υπό την επιφύλαξη των κατά τον [ΚΥΚ] αρμοδιοτήτων της επιτροπής προσωπικού» δεν αποκλείει, αυτή καθαυτήν, τη δυνατότητα να έχουν οι εν λόγω συμφωνίες ως αντικείμενο την παροχή διαδικαστικών εγγυήσεων στις εν λόγω ΣΕΟ.

– Επί της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008

102 Όσον αφορά τη συμφωνία-πλαίσιο της 18ης Δεκεμβρίου 2008 μεταξύ της Επιτροπής και διαφόρων ΣΕΟ, μεταξύ των οποίων η TAO-AFI (Alliance) και η SFIE Bruxelles (Alliance), επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 1, η εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο «έχει ως αντικείμενο να ρυθμίσει τις σχέσεις μεταξύ της [Επιτροπής] και των [ΣΕΟ]». Στο άρθρο 3 αυτής της συμφωνίας-πλαισίου διευκρινίζεται ότι «η [Επιτροπή] επιθυμεί να τονίσει την προσήλωσή της στη σημασία του ρόλου και της ευθύνης των ΣΕΟ, διασφαλίζοντας τη συμμετοχή τους, με τον πιο διαφανή και αποτελεσματικό τρόπο, στη δραστηριότητα των οργάνων και οργανισμών της Ένωσης». Σύμφωνα με την τελευταία αυτή διάταξη, οι ΣΕΟ ενεργούν προς το γενικό συμφέρον του προσωπικού, υπό την επιφύλαξη των κατά τον ΚΥΚ προβλεπόμενων αρμοδιοτήτων των επιτροπών προσωπικού.

103 Ο τίτλος 3 της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008 καθιερώνει διαδικασία συνεννοήσεως. Κατά το άρθρο 14, παράγραφος 2, της εν λόγω συμφωνίας-πλαισίου, η διαδικασία συνεννοήσεως μπορεί να αφορά «τις τροποποιήσεις του ΚΥΚ, των παραρτημάτων του, του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού» καθώς και «τους νέους κανόνες και τις νέες αποφάσεις ή τις τροποποιήσεις των υφισταμένων κανόνων και αποφάσεων που αφορούν την εφαρμογή του ΚΥΚ ή του ΚΕΛΠ».

104 Κατά το άρθρο 16 της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008, η διαδικασία συνεννοήσεως μπορεί να διεξάγεται σε διοικητικό, τεχνικό ή πολιτικό επίπεδο, ενώ «σε κάθε επίπεδο συνεννοήσεως, τα συμβαλλόμενα μέρη επιδιώκουν την επίτευξη συμφωνίας».

105 Τα άρθρα 17 και 18 της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008 προβλέπουν τις λεπτομέρειες της διαδικασίας συνεννοήσεως στα διάφορα επίπεδα.

106 Το άρθρο 17 της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008 ορίζει τα εξής:

«Διαδικασία συνεννοήσεως σε διοικητικό ή τεχνικό επίπεδο διεξάγεται κατόπιν αιτήματος της Διοικήσεως ή μιας από τις υπογράφουσες αντιπροσωπευτικές οργανώσεις.

Η διαδικασία συνεννοήσεως σε τεχνικό επίπεδο διεξάγεται απευθείας ή, σε περίπτωση διαφωνίας, κατόπιν συνεννοήσεως σε διοικητικό επίπεδο.

Τα αιτήματα των υπογραφουσών αντιπροσωπευτικών οργανώσεων πρέπει να είναι διατυπωμένα και αιτιολογημένα εγγράφως και κατά τον ακριβέστερο δυνατό τρόπο.

Η Διοίκηση διαθέτει δεκαήμερη προθεσμία για να δώσει καταφατική απάντηση.

Οποιαδήποτε άρνηση διεξαγωγής διαδικασίας συνεννοήσεως πρέπει να αιτιολογείται εγγράφως.

Το χρονοδιάγραμμα της προετοιμασίας της διαδικασίας συνεννοήσεως και των συναντήσεων που θα διεξαχθούν στο πλαίσιό της πρέπει να γνωστοποιείται εντός 10 εργάσιμων ημερών από την αποδοχή του αιτήματος και μετά από διαβούλευση με τις υπογράφουσες αντιπροσωπευτικές οργανώσεις.

Μετά από διαβίβαση των σχετικών εγγράφων, η διαδικασία συνεννοήσεως αρχίζει εντός προθεσμίας 6 εβδομάδων από την απάντηση της Διοικήσεως στο αίτημα διεξαγωγής διαδικασίας συνεννοήσεως.

Σε περίπτωση απορρίψεως του αιτήματος διεξαγωγής διαδικασίας συνεννοήσεως, πραγματοποιείται κοινωνικός διάλογος σε διοικητικό επίπεδο, κατόπιν αιτήματος μιας από τις υπογράφουσες αντιπροσωπευτικές οργανώσεις.»

107 Το άρθρο 18 της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008 ορίζει τα εξής:

«Η διεξαγωγή διαδικασίας συνεννοήσεως σε πολιτικό επίπεδο πραγματοποιείται με τον Επίτροπο που είναι αρμόδιος για το προσωπικό και τις διοικητικές υποθέσεις.

Μετά το πέρας διαδικασίας συνεννοήσεως σε τεχνικό επίπεδο, μπορεί να διεξαχθεί διαδικασία συνεννοήσεως σε πολιτικό επίπεδο, εφόσον οι μετέχοντες στην επιτροπή συνεννοήσεως, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία των υπογραφουσών αντιπροσωπευτικών οργανώσεων, εκφράσουν τη διαφωνία τους.

Σε περίπτωση που επιτευχθεί συμφωνία κατά πλειοψηφία σε τεχνικό επίπεδο, μία ή περισσότερες υπογράφουσες αντιπροσωπευτικές οργανώσεις των οποίων το ποσοστό αντιπροσωπευτικότητας είναι τουλάχιστον 20 % σε κεντρικό επίπεδο, μπορούν να ζητήσουν τη διεξαγωγή διαδικασίας συνεννοήσεως σε πολιτικό επίπεδο.

Εξάλλου, σε περίπτωση που, κατόπιν διαδικασίας συνεννοήσεως σε τεχνικό επίπεδο, επιτευχθεί συμφωνία με ομοφωνία των μελών της επιτροπής συνεννοήσεως με τις υπογράφουσες αντιπροσωπευτικές οργανώσεις, η διαδικασία συνεννοήσεως τερματίζεται.»

108 Κατά το άρθρο 19 της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008, «[η] διαδικασία συνεννοήσεως σε κάθε επίπεδο οδηγεί σε γραπτή συμφωνία ή διαφωνία σχετικά με το περιεχόμενο του συζητούμενου ζητήματος».

109 Κατά το άρθρο 20 της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008, «[σ]ε περίπτωση συνεχιζόμενης διαφωνίας σε πολιτικό επίπεδο, διεξάγεται νέα διαδικασία συνεννοήσεως με πρωτοβουλία του Επιτρόπου ή των υπογραφουσών αντιπροσωπευτικών οργανώσεων».

110 Στο πλαίσιο της διαδικασίας συμβιβασμού που καθιερώνει το άρθρο 20 της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008 προβλέπεται, πρώτον, όσον αφορά τις διαδικασίες συμβιβασμού με πρωτοβουλία των ΣΕΟ, η υποβολή στον Επίτροπο αιτήματος για διεξαγωγή διαδικασίας συμβιβασμού που συνοδεύεται από τον κατάλογο των ζητημάτων επί των οποίων πραγματοποιήθηκε η διαδικασία συνεννοήσεως, δεύτερον, η έναρξη περιόδου προβληματισμού κατά την οποία ο Επίτροπος υποβάλλει στο Σώμα Επιτρόπων έκθεση που συνοψίζει τις απόψεις όλων των μερών, η διάρκεια δε της περιόδου αυτής δεν πρέπει κατά κανόνα να υπερβαίνει τις δέκα εργάσιμες ημέρες, και, τρίτον, η σύγκληση επιτροπής συμβιβασμού η οποία αντιστοιχεί στην επιτροπή συνεννοήσεως αλλά με περιορισμένη σύνθεση.

111 Επιπλέον, κατά το άρθρο 21 της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008, οι υπογράφουσες ΣΕΟ συμμετέχουν στις διοργανικές διαδικασίες συνεννοήσεως στις οποίες μετέχει η Επιτροπή, με βάση τους κανόνες που ισχύουν εντός της Επιτροπής. Ειδικότερα, πριν από κάθε συμμετοχή της Επιτροπής σε διοργανική διαδικασία συνεννοήσεως, είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί προπαρασκευαστική συνάντηση μεταξύ της διοικήσεως και των υπογραφουσών αντιπροσωπευτικών ΣΕΟ. Εξάλλου, τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων που προκύπτουν από τις διοργανικές διαδικασίες συνεννοήσεως μπορούν να υποβάλλονται προς επικύρωση, εντός της Επιτροπής, στις επιτροπές συνεννοήσεως που προβλέπει η εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο, εκτός εάν η Επιτροπή και η πλειοψηφία των υπογραφουσών αντιπροσωπευτικών οργανώσεων κρίνουν ότι η επικύρωση αυτή δεν είναι αναγκαία.

112 Λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008 που εκτίθενται στις σκέψεις 102 έως 111 ανωτέρω, δεν χωρεί αμφιβολία ότι το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας συνεννοήσεως που αυτή προβλέπει αφορούσε και την έκδοση των προσβαλλόμενων κανονισμών, είτε αυτή χαρακτηριστεί ως «τροποποίηση του ΚΥΚ» είτε ως θέσπιση «νέων κανόνων και νέων αποφάσεων ή [ως] τροποπ[οίηση] των υφισταμένων κανόνων και αποφάσεων που αφορούν την εφαρμογή του ΚΥΚ ή του ΚΕΛΠ».

113 Εντούτοις, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να επικαλεστούν τις διαδικαστικές εγγυήσεις που προβλέπονται στη συμφωνία-πλαίσιο της 18ης Δεκεμβρίου 2008 διότι, κατά τον χρόνο κατά τον οποίο η Επιτροπή υπέβαλε στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο την πρόταση κανονισμού που μνημονεύεται στη σκέψη 24 ανωτέρω, οι προσφεύγουσες δεν είχαν την ιδιότητα υπογράφουσας αντιπροσωπευτικής ΣΕΟ κατά την έννοια της εν λόγω συμφωνίας-πλαισίου.

114 Οι προσφεύγουσες επισημαίνουν, αφενός, ότι η υπό κρίση προσφυγή δεν ασκήθηκε από τη ΣΕΟ SFIE-section Commission, αλλά από τη ΣΕΟ SFIE-PE, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι τα επιχειρήματα της Επιτροπής σχετικά με την έλλειψη αντιπροσωπευτικότητας της δεύτερης αυτής οργανώσεως δεν ασκούν επιρροή στη συγκεκριμένη περίπτωση. Αφετέρου, διατείνονται ότι η TAO-AFI έχει συνυπογράψει τη συμφωνία-πλαίσιο της 18ης Δεκεμβρίου 2008 και δεν έλαβε κοινοποίηση εκ μέρους της διοικήσεως με την οποία να αναστέλλονται τα δικαιώματά της που απορρέουν από την εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11. Επιπλέον, η TAO-AFI εξακολούθησε να είναι αποδέκτης των υπηρεσιακών σημειωμάτων που απευθύνονταν στις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις, με την ιδιότητά της ως συμπροέδρου της συνομοσπονδίας PLUS, η οποία έχει αναγνωριστεί ως αντιπροσωπευτική. Οι προσφεύγουσες προσθέτουν ότι η PLUS, λαμβανομένου υπόψη ότι αποτελεί συνομοσπονδία, δεν θα μπορούσε να προβεί σε καμία ενέργεια χωρίς τη συναίνεση της TAO-AFI, και αντιστρόφως. Σε περίπτωση προσκλήσεως σε κοινωνικό διάλογο, η TAO-AFI συμμετέχει σε αυτόν επί ίσοις όροις με τη συνομοσπονδία PLUS. Επιπλέον, η σύνθεση του προεδρείου της συνομοσπονδίας PLUS είναι ισομερής, δεδομένου ότι ένας από τους συμπροέδρους προτείνεται από την TAO-AFI. Οι συμπρόεδροι της συνομοσπονδίας PLUS καλούνται ως εκ της ιδιότητάς τους σε κάθε συνάντηση κοινωνικού διαλόγου που διοργανώνει η Επιτροπή, ιδίως δε στις τακτικές συναντήσεις με την Αντιπρόεδρο της Επιτροπής.

115 Επισημαίνεται, συναφώς, ότι ο τίτλος 2 της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008, ο οποίος αφορά την αναγνώριση των [ΣΕΟ], προβλέπει τα εξής:

«Άρθρο 6: Αναγνώριση

Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι θα ισχύει η αρχή της επίσημης αναγνωρίσεως των ΣΕΟ του προσωπικού της [Επιτροπής].

Η αναγνώριση αυτή συνεπάγεται την αποδοχή καθενός από τα συμβαλλόμενα μέρη ως εταίρων στον κοινωνικό διάλογο.

Άρθρο 7: Κριτήρια για την αναγνώριση των ΣΕΟ

Αναγνωρίζονται οι ΣΕΟ

— οι οποίες δηλώνουν ότι έχουν ως καταστατικό σκοπό την προάσπιση των συμφερόντων όλων των μελών του προσωπικού χωρίς καμία διάκριση οποιασδήποτε φύσεως (ιδίως με βάση την ομάδα καθηκόντων, την ιθαγένεια, τη φύση της εργασιακής σχέσης με το όργανο, το φύλο, τη φυλετική καταγωγή, το χρώμα, την εθνοτική καταγωγή ή την κοινωνική προέλευση, τα γενετικά χαρακτηριστικά, τη γλώσσα, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, τις πολιτικές ή άλλες απόψεις, την ιδιότητα μέλους εθνικής μειονότητας, την περιουσία, τη γέννηση, την αναπηρία, την ηλικία ή τον γενετήσιο προσανατολισμό)·

— οι οποίες βεβαιώνουν ότι έχουν συσταθεί νομίμως.

Άρθρο 8: ενώσεις αναγνωρισμένων ΣΕΟ

Οι αναγνωρισμένες ΣΕΟ μπορούν να δραστηριοποιούνται σε μεμονωμένη βάση ή να συστήνουν ενώσεις αναγνωρισμένων ΣΕΟ.

Ως ένωση νοείται η οργανωτική δομή με χαρακτήρα ομοσπονδίας, συνομοσπονδίας ή με άλλο χαρακτήρα, η οποία διέπεται από συμφωνία που έχει περιβληθεί τον κατάλληλο τύπο και έχει κοινοποιηθεί στην [Επιτροπή] προς τον σκοπό αυτό, και περιλαμβάνει δύο ή περισσότερες αναγνωρισμένες ΣΕΟ σε έναν ή περισσότερους τόπους υπηρεσίας.

Κατά την έννοια της παρούσας συμφωνίας, ως "οργάνωση" νοείται αδιακρίτως μια ΣΕΟ ή μια ένωση.

Οι οργανώσεις μπορούν να μετέχουν σε διεθνείς και/ή εθνικές συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Άρθρο 9: Αντιπροσωπευτικότητα των οργανώσεων

Η [Επιτροπή] αναγνωρίζει ως αντιπροσωπευτικές τις αναγνωρισμένες οργανώσεις που λειτουργούν εντός των υπηρεσιών της και πληρούν τις ακόλουθες 2 προϋποθέσεις:

— εκπροσωπούν τουλάχιστον 6 %, σε κεντρικό επίπεδο, και τουλάχιστον 5 %, σε περιφερειακό επίπεδο (σε ορισμένο τόπο), του προσωπικού της [Επιτροπής], και

— αριθμούν τουλάχιστον 400 μέλη που έχουν τακτοποιήσει τη συνδρομή τους και έχουν την ιδιότητα του υπαλλήλου, του μέλους του λοιπού προσωπικού ή του συνταξιοδοτημένου υπαλλήλου της [Επιτροπής].

Οι οργανώσεις που πληρούν τα ως άνω κριτήρια αντιπροσωπευτικότητας επιτρέπεται να υπογράψουν την παρούσα συμφωνία-πλαίσιο ως υπογράφουσες αντιπροσωπευτικές οργανώσεις.

Οι οργανώσεις-μέλη των υπογραφουσών αντιπροσωπευτικών ενώσεων μπορούν να συνυπογράφουν, μαζί με τις ανωτέρω οργανώσεις, την παρούσα συμφωνία-πλαίσιο.

Άρθρο 10: Κριτήρια αντιπροσωπευτικότητας των οργανώσεων

α) τα αποτελέσματα των εκλογών για τη συγκρότηση των τοπικών τμημάτων της επιτροπής προσωπικού της Επιτροπής υπολογίζονται ως εξής:

Ο υπολογισμός πραγματοποιείται βάσει των εκπεφρασμένων και κατανεμημένων ψήφων, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ορίζεται στο παράρτημα 2. Η τροποποίηση της αντιπροσωπευτικότητας, όπως προβλέπεται στο παράρτημα 2, γίνεται αφού ολοκληρωθεί ένας πλήρης εκλογικός κύκλος στα τοπικά τμήματα της επιτροπής προσωπικού.

Εντούτοις, κατόπιν γραπτού αιτήματος αντιπροσωπευτικής οργανώσεως, η τροποποίηση μπορεί να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της εκλογής κάθε τοπικού τμήματος της επιτροπής προσωπικού.

β) Ο πρόεδρος της οργανώσεως γνωστοποιεί, με υπεύθυνη δήλωση, σε ανεξάρτητο οργανισμό που επιλέγεται κατά τους κανόνες της διαδικασίας συνεννοήσεως τον αριθμό των μελών των οργανώσεων.

Κατόπιν επαληθεύσεως, ο οργανισμός αυτός κοινοποιεί στη Διοίκηση αν οι οργανώσεις υπερβαίνουν ή όχι το κατώτατο όριο αντιπροσωπευτικότητας. Για την επαλήθευση απαιτούνται τα ακόλουθα στοιχεία: υποβολή αντιγράφου του καταστατικού της οργανώσεως, προσκόμιση αποδεικτικών από τα

οποία να προκύπτει ότι τα μέλη έχουν τακτοποιήσει τη συνδρομή τους και υποβολή έγγραφης τεκμηριώσεως σχετικά με τη διεξαγωγή τακτικών συνεδριάσεων της οργανώσεως με τα μέλη της. Η υποβολή της υπεύθυνης δήλωσης και ο έλεγχος του κατώτατου ορίου αντιπροσωπευτικότητας των οργανώσεων πραγματοποιούνται ανά τριετία.

Ο ανεξάρτητος οργανισμός δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να γνωστοποιήσει στη Διοίκηση ή σε οποιονδήποτε άλλο φορέα τον ακριβή αριθμό των μελών μιας οργανώσεως.

Άρθρο 11: Απώλεια και αποκατάσταση της αντιπροσωπευτικότητας

Αν μια υπογράφουσα αντιπροσωπευτική οργάνωση πάψει να πληροί ένα από τα ως άνω κριτήρια, η Διοίκηση της κοινοποιεί την αναστολή, μετά πάροδο τριμήνου, των δικαιωμάτων που απορρέουν από τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας-πλαισίου οι οποίες αφορούν τα δικαιώματα των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων.

Αν, κατόπιν επαληθεύσεως, διαπιστωθεί εκ νέου υπέρβαση των επίμαχων ορίων, τα δικαιώματα της υπογράφουσας αντιπροσωπευτικής οργανώσεως επανενεργοποιούνται αμέσως.

Η Διοίκηση ενημερώνει σχετικώς τις λοιπές υπογράφουσες αντιπροσωπευτικές οργανώσεις.»

116 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι, κατά τον χρόνο της συνάψεως της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008, επετράπη στην Alliance confédérale des Syndicats libres (Συνομοσπονδία ελεύθερων συνδικαλιστικών οργανώσεων) να υπογράψει την εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο, με την ιδιότητα αντιπροσωπευτικής ενώσεως αναγνωρισμένων ΣΕΟ, τη συμφωνία δε αυτή συνυπέγραψαν και οι ΣΕΟ που μετείχαν στην εν λόγω ένωση, μεταξύ των οποίων και η TAO-AFI.

117 Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το 2004 η TAO-AFI και μια άλλη ΣΕΟ συγκρότησαν ένωση αναγνωρισμένων ΣΕΟ, και συγκεκριμένα τη συνομοσπονδία PLUS. Όπως προκύπτει από τη δικογραφία, στις 17 Σεπτεμβρίου 2012, η TAO-AFI, η προαναφερθείσα ΣΕΟ και μια άλλη ένωση αναγνωρισμένων ΣΕΟ ενημέρωσαν την Ε. Σούκα, Γενική Διευθύντρια Ανθρώπινων Πόρων της Επιτροπής, αφενός, ότι η άλλη αυτή ένωση αναγνωρισμένων ΣΕΟ εντάχθηκε στη συνομοσπονδία PLUS και, αφετέρου, ότι η τελευταία αυτή συνομοσπονδία εγκατέλειψε την Alliance confédérale des Syndicats libres και ζήτησε να αποκτήσει ρόλο απευθείας διαμεσολαβητή ως αντιπροσωπευτική οργάνωση στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου.

118 Εξάλλου, η Ε. Σούκα, με υπηρεσιακό σημείωμα της 17ης Απριλίου 2013 προς τις αντιπροσωπευτικές ΣΕΟ, επισήμανε ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 10 της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008, δικαστικός επιμελητής εξέτασε, στις 13 και 20 Μαρτίου 2013, το κριτήριο της αντιπροσωπευτικότητας με βάση τον αριθμό των μελών και ότι, αφού διαβίβασε στις 8 Απριλίου 2013 τα πορίσματα της εκθέσεώς του στην Επιτροπή, χαρακτηρίστηκαν ως αντιπροσωπευτικές κατά την έννοια της εν λόγω συμφωνίας-πλαισίου οι ακόλουθες ΣΕΟ: η Alliance confédérale des Syndicats libres, η Union syndicale fédérale, η συνομοσπονδία PLUS, η Génération 2004, η fédération de la fonction publique européenne και η USFIU-U4U. Στο σημείωμα αυτό διευκρινιζόταν επίσης ότι οι αντιπροσωπευτικές οργανώσεις υπάγονταν στο σύνολο των διατάξεων που προέβλεπε η εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο.

119 Επομένως, κατά τη διαδικασία που οδήγησε στην έκδοση των προσβαλλόμενων κανονισμών, η TAO-AFI δεν δρούσε σε ατομική βάση στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου, αλλά ως μέλος ενώσεως αναγνωρισμένων ΣΕΟ κατά την έννοια του άρθρου 8 της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008, ενώσεως η οποία πληρούσε τα κριτήρια αντιπροσωπευτικότητας κατά το άρθρο 9 της ίδιας συμφωνίας-πλαισίου.

120 Όμως, αφενός, η υπό κρίση προσφυγή ασκήθηκε από τη SFIE-PE, η οποία, όπως επισημαίνουν οι ίδιες οι προσφεύγουσες, δεν ήταν συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία-πλαίσιο της 18ης Δεκεμβρίου 2008, και από την TAO-AFI, όχι όμως από την ένωση συνδικαλιστικών οργανώσεων στην οποία ανήκει η τελευταία. Αφετέρου, από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι η TAO-AFI πληρούσε τα κριτήρια αντιπροσωπευτικότητας του άρθρου 9 της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008 πριν, κατά ή ακόμη και μετά τον χρόνο αυτό.

121 Ως εκ τούτου, το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι η TAO-AFI δεν έλαβε την κατά το άρθρο 11 της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008 κοινοποίηση περί απώλειας της αντιπροσωπευτικότητας, η οποία προηγείται της αναστολής των δικαιωμάτων που απορρέουν από τη συμφωνία αυτή, στερείται σημασίας στην υπό κρίση υπόθεση. Το προβαλλόμενο από τις προσφεύγουσες γεγονός ότι η TAO-AFI εξακολουθεί να είναι αποδέκτης των υπηρεσιακών σημειωμάτων που απευθύνονται στις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις, με την ιδιότητά της ως συμπροέδρου της συνομοσπονδίας PLUS, επίσης στερείται σημασίας, διότι, όπως διευκρινίστηκε στη σκέψη 120 ανωτέρω, η προσφυγή δεν ασκήθηκε από τη συνομοσπονδία PLUS, αλλά από την TAO-AFI. Για τον ίδιο λόγο πρέπει επίσης να απορριφθεί το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι η TAO-AFI δεν μπορεί να ενεργεί χωρίς την έγκριση της συνομοσπονδίας PLUS.

122 Κατόπιν των ανωτέρω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, οι προσφεύγουσες δεν νομιμοποιούνται προς άσκηση προσφυγής με βάση την προστασία των διαδικαστικών εγγυήσεων που προβλέπονται στη συμφωνία-πλαίσιο της 18ης Δεκεμβρίου 2008.

– Επί της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990

123 Όσον αφορά τη συμφωνία-πλαίσιο της 12ης Ιουλίου 1990 που συνήφθη μεταξύ του Κοινοβουλίου και ορισμένων ΣΕΟ, στις οποίες καταλέγεται η SFIE-PE, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 1 της συμφωνίας-πλαισίου, «με την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας, το Κοινοβούλιο διακηρύσσει την αρχή της επίσημης αναγνωρίσεως των [ΣΕΟ] που υπογράφουν τη συμφωνία αυτή, καθώς και εκείνων που θα προσχωρήσουν στο μέλλον».

124 Στο άρθρο 2 της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990, διευκρινίζονται τα εξής:

«Οι υπογράφουσες [ΣΕΟ], στο εξής “οργανώσεις ”, δηλώνουν ότι:

α) έχουν ως καταστατικό σκοπό την προάσπιση των συμφερόντων όλων των μελών του προσωπικού·

β) αποτελούν οργανώσεις που έχουν συσταθεί νομίμως, ως νομικά πρόσωπα, και ασκούν τη δραστηριότητά τους βάσει του αντίστοιχου καταστατικού τους και με δημοκρατική λειτουργία, οι δε κατευθύνσεις της δράσεώς τους καθορίζονται από και τα εκτελεστικά όργανα τα οποία εκλέγονται από το σύνολο των μελών τους·

γ) ασκούν τη δραστηριότητά τους με πλήρη ανεξαρτησία.»

125 Κατά το άρθρο 3 της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990, «οι οργανώσεις μπορούν να συνενώνονται σε ομοσπονδίες και να προσχωρούν άμεσα ή έμμεσα σε διεθνείς συνδικαλιστικές οργανώσεις».

126 Ο τίτλος ΙΙ της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990 θεσπίζει την ακόλουθη διαδικασία συνεννοήσεως και συμβιβασμού:

«Άρθρο 4

Η διαδικασία συνεννοήσεως μεταξύ των συμβαλλομένων μερών αφορά:

α) [τ]ις προτάσεις τροποποιήσεως του ΚΥΚ και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού·

β) [ο]ποιαδήποτε ουσιαστική τροποποίηση των γενικών όρων απασχολήσεως και εργασίας των υπαλλήλων ή του λοιπού προσωπικού· οι οργανώσεις και η επιτροπή προσωπικού καθορίζουν, με κοινή συμφωνία, τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στην παρούσα παράγραφο·

γ) [τ]α ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος, εντός των ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 7.

Άρθρο 5

Η εφαρμογή της διαδικασίας συνεννοήσεως δεν επηρεάζει τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που ανατίθενται από τον ΚΥΚ στην επιτροπή προσωπικού. Η διαδικασία αυτή έχει ως σκοπό να προαγάγει την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των κοινωνικών σχέσεων.

Άρθρο 6

1. Η διαδικασία συνεννοήσεως παρέχει στα συμβαλλόμενα μέρη τη δυνατότητα να εκθέσουν αμφότερα τη γνώμη τους και αποσκοπεί στην επίτευξη κοινών θέσεων.

Στη διαδικασία συνεννοήσεως οι οργανώσεις εκπροσωπούνται από επιτροπή εκπροσωπήσεως της οποίας η σύνθεση και η λειτουργία ορίζονται από τις ίδιες τις οργανώσεις. Η επιτροπή προσωπικού καλείται επίσης στη διαδικασία αυτή. Οι οργανώσεις και η επιτροπή προσωπικού δεσμεύονται ότι η εκπροσώπηση του προσωπικού θα διασφαλίζεται από μία μόνο αντιπροσωπεία.

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4, [στοιχεία] α′ και β′, οι εκπρόσωποι των διοικητικών αρχών του Κοινοβουλίου ορίζονται από τον Γενικό Γραμματέα.

2. Η διαδικασία συνεννοήσεως που έχει ως αντικείμενο την τροποποίηση του ΚΥΚ διεξάγεται κατά την προετοιμασία των συνεδριάσεων της επιτροπής ΚΥΚ και των συνεδριάσεων του σώματος των προϊσταμένων διοικήσεως.

3. Η διαδικασία συνεννοήσεως μεταξύ των συμβαλλομένων μερών διεξάγεται κατόπιν αιτήματος ενός εξ αυτών· οι συνεδριάσεις αρχίζουν εντός προθεσμίας τουλάχιστον δύο εβδομάδων από την υποβολή επίσημου αιτήματος.

Άρθρο 7

1. Στην αρχή κάθε ετήσιας κοινοβουλευτικής συνόδου (Σεπτέμβριος), ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου συγκαλεί σύσκεψη συνεννοήσεως με γενικό περιεχόμενο.

2. Εκτός από τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου, στη σύσκεψη αυτή μετέχουν όλες οι οργανώσεις που έχουν υπογράψει την παρούσα συμφωνία, ο Γενικός Γραμματέας και κάθε άλλο πρόσωπο που ορίσει ο Πρόεδρος. Στη σύσκεψη αυτή παρίστανται και τρεις εκπρόσωποι της επιτροπής προσωπικού.

Άρθρο 8

Τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να καθορίσουν, με πρωτόκολλο προσαρτώμενο στην παρούσα συμφωνία, τη διαδικασία συμβιβασμού που θα πρέπει να διεξάγεται σε περίπτωση διακοπής της εργασίας.»

127 Επισημαίνεται συναφώς ότι, όπως προκύπτει από το άρθρο 4 της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990, στο πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας συνεννοήσεως που προβλέπει η εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο εμπίπτουν οι «προτάσεις τροποποιήσεως του ΚΥΚ», «[ο]ποιαδήποτε ουσιαστική τροποποίηση των γενικών όρων απασχολήσεως και εργασίας των υπαλλήλων ή του λοιπού προσωπικού» καθώς και «ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος».

128 Πρώτον, όσον αφορά τις «προτάσεις τροποποιήσεως του ΚΥΚ», επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από το άρθρο 6, παράγραφος 2, της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990, η διαδικασία συνεννοήσεως με αντικείμενο την τροποποίηση του ΚΥΚ διεξάγεται κατά την προετοιμασία των συνεδριάσεων της επιτροπής ΚΥΚ και των συνεδριάσεων του σώματος των προϊσταμένων διοικήσεως. Υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 10 του ΚΥΚ, για οποιαδήποτε πρόταση αναθεωρήσεως του ΚΥΚ πραγματοποιείται διαβούλευση με την επιτροπή ΚΥΚ. Επομένως, οι «προτάσεις τροποποιήσεως του ΚΥΚ», περί των οποίων κάνει λόγο το άρθρο 4, στοιχείο α′, της εν λόγω συμφωνίας-πλαισίου, αντιστοιχούν στις προτάσεις αναθεωρήσεως του ΚΥΚ τις οποίες αφορά το άρθρο 10 του ΚΥΚ. Εντούτοις, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 95 ανωτέρω, το άρθρο 10 του ΚΥΚ δεν είχε εφαρμογή στο πλαίσιο της διαδικασίας που οδήγησε στην έκδοση των προσβαλλόμενων κανονισμών. Επομένως, το άρθρο 4, στοιχείο α′, της εν λόγω συμφωνίας-πλαισίου, δεδομένου ότι καλύπτει την περίπτωση αναθεωρήσεως του ΚΥΚ κατά την έννοια του άρθρου 10 του ΚΥΚ, δεν μπορεί, εν προκειμένω, να αποτελέσει νομική βάση για τη διεξαγωγή διαδικασίας συνεννοήσεως κατά την ως άνω συμφωνία-πλαίσιο.

129 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι το άρθρο 4, σημείο γ′, της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990 κάνει λόγο για «ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος, εντός των ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 7». Σύμφωνα με το τελευταίο αυτό άρθρο, στην αρχή κάθε ετήσιας κοινοβουλευτικής συνόδου, δηλαδή τον Σεπτέμβριο, ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου συγκαλεί σύσκεψη συνεννοήσεως με γενικό περιεχόμενο. Επομένως, από τα ανωτέρω μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι τα ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος που θα αποτελέσουν αντικείμενο της διαδικασίας συνεννοήσεως καθορίζονται στο πλαίσιο αυτής της ετήσιας συσκέψεως.

130 Εν προκειμένω, οι προσφεύγουσες, με τον μοναδικό λόγο ακυρώσεως που προβάλλουν επί της ουσίας, υποστηρίζουν ότι η ετήσια σύσκεψη που προβλέπει το άρθρο 7 της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990 δεν έλαβε χώρα, οπότε η έκδοση των προσβαλλόμενων κανονισμών δεν μπόρεσε, εκ των πραγμάτων, να χαρακτηριστεί ως ζήτημα γενικού ενδιαφέροντος στο πλαίσιο της εν λόγω συσκέψεως.

131 Επισημαίνεται συναφώς ότι το Κοινοβούλιο δεν μπορεί να επικαλεστεί το στοιχείο αυτό, αν υποτεθεί ότι όντως αληθεύει, ως λόγο για τη μη διεξαγωγή διαδικασίας συνεννοήσεως, στο μέτρο κατά το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 7 της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990, το Κοινοβούλιο είναι εκείνο που έχει την ευθύνη να συγκαλέσει την ετήσια σύσκεψη συνεννοήσεως. Επισημαίνεται πάντως ότι η μη πραγματοποίηση της συσκέψεως αυτής κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου 2013 δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω. Πράγματι, δεδομένου ότι η απόφαση του Δικαστηρίου στις υποθέσεις C-63/12, C-66/12 και C-196/12 εκδόθηκε στις 19 Νοεμβρίου 2013 και ότι η Επιτροπή διαβίβασε στο Κοινοβούλιο την πρόταση αναπροσαρμογής των αποδοχών στις 10 Δεκεμβρίου 2013, η έκδοση των προσβαλλόμενων κανονισμών δεν μπορούσε, εν πάση περιπτώσει, να αποτελέσει αντικείμενο συζητήσεων κατά την ετήσια σύσκεψη συνεννοήσεως που θα έπρεπε κανονικά να λάβει χώρα τον Σεπτέμβριο του 2013. Ως εκ τούτου, το άρθρο 4, στοιχείο γ′, της εν λόγω συμφωνίας-πλαισίου δεν

μπορούσε να αποτελέσει δικαιολογητική βάση για τη διεξαγωγή, κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων κανονισμών, της διαδικασίας συνεννοήσεως που προβλέπει αυτή η συμφωνία-πλαίσιο.

132 Τρίτον, όσον αφορά τις «ουσιώδ[εις] τροποπο[ιήσεις] των γενικών όρων απασχολήσεως και εργασίας των υπαλλήλων ή του λοιπού προσωπικού», επισημαίνεται ότι το άρθρο 4, στοιχείο β', της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990 διευκρινίζει ότι «οι [ΣΕΟ] και η επιτροπή προσωπικού καθορίζουν, με κοινή συμφωνία, τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στην παρούσα παράγραφο».

133 Οι προσφεύγουσες και το Κοινοβούλιο, ανταποκρινόμενοι σε μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας που έλαβε το Γενικό Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 89, παράγραφος 3, στοιχεία α' και β', του Κανονισμού Διαδικασίας, προσκόμισαν κείμενο με τον εξής τίτλο: «Η επιτροπή προσωπικού [του Κοινοβουλίου] και οι οργανώσεις που έχουν υπογράψει τη συμφωνία-πλαίσιο [της 12ης Ιουλίου 1990] καθορίζουν, με κοινή συμφωνία, δυνάμει [του άρθρου 4, στοιχείο β', της εν λόγω συμφωνίας-πλαισίου], την ακόλουθη κατανομή: Κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της επιτροπής προσωπικού και των [ΣΕΟ] που απαρτίζουν την επιτροπή εκπροσωπήσεως συνδικαλιστικών οργανώσεων» (στο εξής: συμφωνία κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της επιτροπής προσωπικού και των ΣΕΟ).

134 Στο συνοδευτικό έγγραφο της συμφωνίας κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της επιτροπής προσωπικού και των ΣΕΟ, το οποίο έχει ως αποδέκτη τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου και αποστολέα την επιτροπή εκπροσωπήσεως συνδικαλιστικών οργανώσεων, διευκρινίζεται ότι το κείμενο της συμφωνίας αυτής εγκρίθηκε από την επιτροπή εκπροσωπήσεως συνδικαλιστικών οργανώσεων κατά τη συνεδρίαση της 17ης Σεπτεμβρίου 1996, με ομόφωνη απόφαση των ΣΕΟ που έχουν προσχωρήσει στη συμφωνία-πλαίσιο της 12ης Ιουλίου 1990, και ότι εγκρίθηκε από την επιτροπή προσωπικού κατά τη συνεδρίαση της 30ής Σεπτεμβρίου 1996 με δεκαέξι ψήφους υπέρ, μία ψήφο κατά και τέσσερις αποχές.

135 Το σημείο ΙΙΙ της συμφωνίας κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της επιτροπής προσωπικού και των ΣΕΟ ορίζει τα εξής:

«Με την επιφύλαξη των διατάξεων και των διαδικασιών του ΚΥΚ, στο πεδίο δράσεως των [ΣΕΟ] που απαρτίζουν την επιτροπή εκπροσωπήσεως συνδικαλιστικών οργανώσεων εμπίπτουν τα ζητήματα καθορισμού, τροποποιήσεως και αξιολογήσεως της πολιτικής προσωπικού, καθώς και όλοι οι τομείς οι σχετικοί με τους γενικούς όρους απασχολήσεως του προσωπικού. Στο πεδίο δράσεως των [ΣΕΟ] εμπίπτουν ειδικότερα:

— η τροποποίηση των γενικών όρων απασχολήσεως σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες έχει ληφθεί απόφαση του Συμβουλίου βάσει προτάσεως της Επιτροπής, και για το προσωπικό όλων των θεσμικών οργάνων (ΚΥΚ, ΚΕΛΠ, αποδοχές), καθώς και η υλοποίησή της·

— η ουσιαστική τροποποίηση των όρων απασχολήσεως ή εργασίας, καθώς και οι [γ]ενικές διατάξεις εφαρμογής και οι ρυθμίσεις που θεσπίζονται εντός του θεσμικού οργάνου ή από το σώμα προϊσταμένων διοικήσεως·

— η αναζήτηση λύσεων σε περίπτωση παραλείψεως ενεργειών εκ μέρους των συμβουλευτικών οργανισμών ή συμμετοχής στη διαχείριση ή σε περίπτωση σοβαρών διαφωνιών που προκύπτουν στο εσωτερικό τους·

— η τροποποίηση των όρων λειτουργίας των συμβουλευτικών οργανισμών ή των όρων συμμετοχής στη διαχείριση (πρόβλεψη, τροποποίηση των αρμοδιοτήτων, μεταβολές της συνθέσεως)·

— ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος και αιτήματα που αφορούν τους τομείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των συμβουλευτικών οργάνων ή ζητήματα συμμετοχής στη διαχείριση.»

136 Κατά το σημείο IV της συμφωνίας κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της επιτροπής προσωπικού και των ΣΕΟ, η συμφωνία αυτή μπορεί να αναθεωρηθεί κατόπιν αιτήματος ενός εκ των συμβαλλομένων μερών.

137 Το Κοινοβούλιο παρατηρεί ότι δεν δεσμεύεται από τη συμφωνία κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της επιτροπής προσωπικού και των ΣΕΟ, καθόσον αυτή προβλέπει κατανομή αρμοδιοτήτων η οποία βαίνει πέραν των αρμοδιοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 4, στοιχείο β′, της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990. Ως παράδειγμα, το Κοινοβούλιο αναφέρει ότι η «τροποποίηση των γενικών όρων απασχολήσεως σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες έχει ληφθεί απόφαση του Συμβουλίου βάσει προτάσεως της Επιτροπής, και για το προσωπικό όλων των θεσμικών οργάνων (ΚΥΚ, ΚΕΛΠ, αποδοχές), καθώς και η υλοποίησή της» εμπίπτουν κανονικά στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4, στοιχείο α′, της εν λόγω συμφωνίας-πλαισίου.

138 Κατά το Κοινοβούλιο, από τη συμφωνία κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της επιτροπής προσωπικού και των ΣΕΟ προκύπτει ότι οι οργανώσεις αυτές μπορούν να έχουν ρόλο σε διαβουλεύσεις σχετικές με τις αποδοχές μόνον εφόσον, αφενός, το συγκεκριμένο ζήτημα που αφορά τις αποδοχές συνεπάγεται όντως ουσιώδη τροποποίηση των όρων εργασίας και, αφετέρου, το ζήτημα αυτό αποτελεί πράγματι το αντικείμενο διαβουλεύσεων βάσει των κανόνων της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990.

139 Εξάλλου, το Κοινοβούλιο παρατηρεί ότι, κατά τα τελευταία έτη, τόσο οι ΣΕΟ όσο και η επιτροπή προσωπικού έχουν διατυπώσει πολλές επικρίσεις σε σχέση με τη συμφωνία-πλαίσιο της 12ης Ιουλίου 1990 καθώς και τη συμφωνία κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της επιτροπής προσωπικού και των ΣΕΟ. Ειδικότερα, ορισμένες ΣΕΟ έχουν υποστηρίξει ότι η εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο πρέπει να τροποποιηθεί, αλλά ότι η ρήτρα της ομοφωνίας έχει, μέχρι σήμερα, αποτελέσει εμπόδιο στην τροποποίηση αυτή. Ομοίως, το Κοινοβούλιο προσκομίζει απόφαση της επιτροπής προσωπικού που λήφθηκε κατά τη συνεδρίαση της 30ής Μαρτίου και της 1ης Απριλίου 2014 και με την οποία, αφενός, ζητήθηκε η αναθεώρηση της εν λόγω συμφωνίας-πλαισίου, κατόπιν εξετάσεως της συμβατότητάς της με τον ΚΥΚ, καθώς και της συμφωνίας κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της επιτροπής προσωπικού και των ΣΕΟ, ώστε αυτή να ευθυγραμμιστεί με την κατανομή αρμοδιοτήτων την οποία προβλέπουν πλέον το άρθρο 9, παράγραφος 3, και τα άρθρα 10 έως 10γ του ΚΥΚ, και, αφετέρου, ανατέθηκε στον πρόεδρο της επιτροπής προσωπικού το καθήκον να υποβάλει το σχετικό ζήτημα στις αρμόδιες αρχές του Κοινοβουλίου.

140 [Όπως διορθώθηκε με τη διάταξη της 28ης Νοεμβρίου 2016] Επισημαίνεται συναφώς ότι, όπως ακριβώς υποστήριξε και το Κοινοβούλιο, η συμφωνία κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της επιτροπής προσωπικού και των ΣΕΟ πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα του άρθρου 4, στοιχείο β′, της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990, και συγκεκριμένα υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπεται να παρέχει στην επιτροπή προσωπικού ή στις ΣΕΟ αρμοδιότητες που βαίνουν πέραν του αντικειμένου της διατάξεως αυτής, η οποία αφορά τις «ουσιώδ[εις] τροποπο[ιήσεις] των γενικών όρων απασχολήσεως και εργασίας των υπαλλήλων ή του λοιπού προσωπικού». Επομένως, η εν λόγω συμφωνία κατανομής αρμοδιοτήτων δεν μπορεί να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4, στοιχείο β′, της εν λόγω συμφωνίας-πλαισίου ώστε να καλύπτει τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 4, στοιχεία α′ και γ′, αυτής της συμφωνίας-πλαισίου.

141 Υπό το πρίσμα αυτής της διαπιστώσεως, το σημείο III, πρώτη περίπτωση, της συμφωνίας κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της επιτροπής προσωπικού και των ΣΕΟ πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες η ουσιαστική τροποποίηση των γενικών όρων απασχολήσεως μπορεί να προκύπτει από απόφαση που έχει λάβει το Συμβούλιο κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, όσον αφορά τις αποδοχές.

142 Όμως, λαμβανομένων υπόψη τόσο του αντικειμένου των προσβαλλόμενων κανονισμών, το οποίο συνίστατο στην αναπροσαρμογή των αποδοχών και των συντάξεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και των εφαρμοζόμενων στις εν λόγω αποδοχές και συντάξεις διορθωτικών συντελεστών για τα έτη 2011 και 2012, όσο και της χρήσεως της ρήτρας

εξαιρέσεως του άρθρου 10 του παραρτήματος XI του ΚΥΚ, που, αφενός, καθιστά δυνατή τη μη εφαρμογή της μεθόδου ετήσιας αναπροσαρμογής των αποδοχών την οποία προβλέπει το άρθρο 3 του ίδιου παραρτήματος και, αφετέρου, παρέχει αρμοδιότητα στην Επιτροπή να παρουσιάσει όλα τα «κατάλληλα μέτρα», πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί ήταν ικανοί να επιφέρουν ουσιαστική τροποποίηση των γενικών όρων απασχολήσεως, κατά την έννοια του άρθρου 4, στοιχείο β', της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990, και, ως εκ τούτου, μπορούσαν να υποβληθούν στη διαδικασία συνεννοήσεως που προβλέπει η συμφωνία αυτή.

143 Σε αντίθεση με όσα υποστηρίζει το Κοινοβούλιο, το κατά πόσον οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί επέφεραν, τελικώς, ουσιαστικές τροποποιήσεις στους γενικούς όρους απασχολήσεως και εργασίας των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ένωσης δεν ασκεί επιρροή στο ζήτημα της εφαρμογής διαδικαστικών διατάξεων, η οποία, ως εκ της φύσεως των διατάξεων αυτών, προηγείται της εκδόσεως των εν λόγω κανονισμών.

144 Επομένως, η SFIE-PE μπορούσε, στο πλαίσιο της διαδικασίας που οδήγησε στην έκδοση των προσβαλλόμενων κανονισμών, να επικαλεστεί τις διαδικαστικές εγγυήσεις που προβλέπονται στη συμφωνία-πλαίσιο της 12ης Ιουλίου 1990.

145 Κατόπιν των ανωτέρω εκτιμήσεων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 55 ανωτέρω, η SFIE-PE νομιμοποιείται προς άσκηση προσφυγής βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ με αίτημα την ακύρωση των προσβαλλόμενων κανονισμών. Αντιθέτως, η προσφυγή είναι απαράδεκτη κατά το μέρος που ασκήθηκε από την TAO-AFI, δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι αυτή νομιμοποιούνταν προς άσκηση προσφυγής στην υπό κρίση υπόθεση.

Επί της ουσίας

146 Προς στήριξη του μοναδικού λόγου ακυρώσεως που προβάλλουν, οι προσφεύγουσες διατείνονται, κατ' ουσίαν, ότι δεν κλήθηκαν σε διαβούλευση στο πλαίσιο της διαδικασίας που οδήγησε στην έκδοση των προσβαλλόμενων κανονισμών. Συγκεκριμένα, υποστηρίζουν ότι ούτε η Επιτροπή διαβουλεύθηκε με αυτές επί της προτάσεως τροποποιήσεως του ΚΥΚ πριν υποβάλει την πρόταση αυτή στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, ούτε το Κοινοβούλιο τις κάλεσε σε διαβούλευση επί της εν λόγω προτάσεως στο πλαίσιο της διαπραγματεύσεως με τριμερή διάλογο. Με το υπόμνημα απαντήσεως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν επίσης ότι οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί εκδόθηκαν κατά παράβαση της διαδικασίας τριμερούς συνεννοήσεως την οποία προβλέπει, όσον αφορά τις σχέσεις με το προσωπικό, η απόφαση του Συμβουλίου της 23ης Ιουνίου 1981. Ειδικότερα, προσάπτουν στο Κοινοβούλιο ότι, στο πλαίσιο της εκδόσεως των προσβαλλόμενων κανονισμών, αρνήθηκε να λάβει μέρος σε αυτή τη διαδικασία συνεννοήσεως.

147 Κατά τις προσφεύγουσες, η παράλειψη διεξαγωγής διαβουλεύσεως συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων τους σε ενημέρωση και διαβούλευση, τα οποία κατοχυρώνονται με τα άρθρα 27 και 28 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και με το άρθρο 154 ΣΛΕΕ, και εξειδικεύονται με τις διατάξεις της οδηγίας 2002/14, του άρθρου 9, παράγραφος 3, των άρθρων 10, 10α, 10β, 10γ, 24β, 55 και του άρθρου 1 του παραρτήματος II του ΚΥΚ, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1023/2013, καθώς και με τις συμφωνίες-πλαίσια της 12ης Ιουλίου 1990 και της 18ης Δεκεμβρίου 2008, τις οποίες συνήψαν, αντιστοίχως, το Κοινοβούλιο και η Επιτροπή με ορισμένες ΣΕΟ, και με την απόφαση του Συμβουλίου για την καθιέρωση διαδικασίας τριμερούς συνεννοήσεως της 23ης Ιουνίου 1981.

148 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει ευθύς εξαρχής να επισημανθεί ότι, βάσει της νομολογίας, το σκέλος του μοναδικού λόγου ακυρώσεως το οποίο αφορά τη μη τήρηση της προβλεπομένης από την απόφαση του Συμβουλίου της 23ης Ιουνίου 1981 διαδικασίας συνεννοήσεως και προβλήθηκε για πρώτη φορά με το υπόμνημα απαντήσεως, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο, καθόσον η SFIE-PE δεν

προέβαλε κανένα νέο νομικό ή πραγματικό στοιχείο προς δικαιολόγηση της εκπρόθεσμης προβολής του (απόφαση της 8ης Μαρτίου 2007, France Télécom κατά Επιτροπής, T-340/04, EU:T:2007:81, σκέψη 164).

149 Όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι το άρθρο 9, παράγραφος 3, τα άρθρα 10α, 24β και 55 του ΚΥΚ καθώς και το άρθρο 1 του παραρτήματος ΙΙ του ΚΥΚ δεν τηρήθηκαν κατά τη διαδικασία που οδήγησε στην έκδοση των προσβαλλόμενων κανονισμών, υπενθυμίζεται ότι, αφενός, κατά το άρθρο 21, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο εφαρμόζεται στη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 53, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού, και, αφετέρου, κατά το άρθρο 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας της 2ας Μαΐου 1991, ο οποίος εφαρμοζόταν κατά την κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου, το δικόγραφο αυτό πρέπει, μεταξύ άλλων, να περιέχει συνοπτική έκθεση των προβαλλομένων λόγων. Ως εκ τούτου, το δικόγραφο αυτό πρέπει να εξειδικεύει σε τι συνίσταται ο λόγος επί του οποίου στηρίζεται η προσφυγή, πράγμα που σημαίνει ότι η αόριστη και μόνον έκθεση ορισμένου λόγου δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του Οργανισμού του Δικαστηρίου και του Κανονισμού Διαδικασίας. Επιπλέον, η έκθεση αυτή πρέπει να είναι αρκούντως σαφής και ακριβής, ώστε να μπορεί ο μεν καθού να προετοιμάσει την άμυνά του, το δε Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχό του, χωρίς, όταν η συγκεκριμένη υπόθεση το επιτρέπει, να χρειάζεται άλλα στοιχεία προς τούτο. Κατ' επιταγή της αρχής της ασφάλειας δικαίου και της απαιτήσεως περί ορθής απονομής της δικαιοσύνης, για να μπορεί μια προσφυγή ή, ειδικότερα, ορισμένος λόγος που προβάλλεται με αυτή να κριθούν παραδεκτοί, τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζονται πρέπει να προκύπτουν κατά τρόπο συνεκτικό και κατανοητό από το κείμενο του δικογράφου. Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες ουδόλως εξειδίκευσαν την αιτίασή τους τη σχετική με την παράβαση του άρθρου 9, παράγραφος 3, των άρθρων 10α, 24β και 55 του ΚΥΚ καθώς και του άρθρου 1 του παραρτήματος ΙΙ του ΚΥΚ, η αιτίαση αυτή πρέπει να κριθεί απαράδεκτη.

150 Όσον αφορά την προβαλλόμενη παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 154 ΣΛΕΕ, της οδηγίας 2002/14 καθώς και του άρθρου 10 του ΚΥΚ, επισημαίνεται ότι οι διατάξεις αυτές δεν τύγχαναν εφαρμογής στο πλαίσιο της διαδικασίας που οδήγησε στην έκδοση των προσβαλλόμενων κανονισμών, με αποτέλεσμα η σχετική αιτίαση να πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

151 Όσον αφορά την προβαλλόμενη παραβίαση των διαδικαστικών εγγυήσεων που προβλέπονται στη συμφωνία της 18ης Δεκεμβρίου 2008, υπενθυμίζεται ότι, μολονότι η SFIE-PE δεν είναι σε θέση να αντλήσει διαδικαστικά δικαιώματα από την εν λόγω συμφωνία, την οποία δεν έχει υπογράψει, εντούτοις η μη τήρηση των σχετικών με την έκδοση πράξεως της Ένωσης διαδικαστικών κανόνων τους οποίους καθορίζουν τα ίδια τα θεσμικά όργανα, όπως είναι οι κανόνες που προβλέπονται με την εν λόγω συμφωνία, συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου, κατά την έννοια του άρθρου 263, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, την οποία τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης ελέγχουν ακόμη και αυτεπαγγέλτως (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 13ης Δεκεμβρίου 2007, Αγγελίδης κατά Κοινοβουλίου, T-113/05, EU:T:2007:386, σκέψη 62· της 2ης Οκτωβρίου 2009, Κύπρος κατά Επιτροπής, T-300/05 και T-316/05, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2009:380, σκέψεις 205 και 206, και της 8ης Ιουλίου 2010, Επιτροπή κατά Putterie-De-Beukelaer, T-160/08 P, EU:T:2010:294, σκέψη 63).

152 Πάντως, εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι εθίγησαν οι δυνατότητες που διαθέτει σε διαδικαστικό επίπεδο μια υπογράφουσα αντιπροσωπευτική ΣΕΟ κατά την έννοια του άρθρου 8 της εν λόγω συμφωνίας.

153 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν το σκέλος του μοναδικού λόγου ακυρώσεως το οποίο αφορά τη μη τήρηση της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990 είναι βάσιμο.

154 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι το Κοινοβούλιο παρέλειψε να συγκαλέσει την ετήσια σύσκεψη συνεννοήσεως την οποία προβλέπει το άρθρο 7 της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990, παρά τις επιστολές που απεστάλησαν προς τον σκοπό αυτό στον Πρόεδρο του

Κοινοβουλίου. Οι προσφεύγουσες διευκρινίζουν ότι η εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο δεν επιβάλλει συγκεκριμένες τυπικές προϋποθέσεις για την υποβολή αιτήματος διεξαγωγής διαδικασίας συνεννοήσεως, αλλά προβλέπει όντως επίσημη διαδικασία συνεννοήσεως στο άρθρο 7.

155 Επισημαίνεται, όμως, εκ προοιμίου ότι οι προσφεύγουσες προφανώς συγχέουν την ετήσια σύσκεψη συνεννοήσεως, η οποία, κατά το άρθρο 7 της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990, πρέπει να διοργανώνεται με πρωτοβουλία του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην αρχή κάθε κοινοβουλευτικής συνόδου, με την διαδικασία συνεννοήσεως αυτή καθαυτήν, η οποία, δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 3, της εν λόγω συμφωνίας-πλαισίου, διεξάγεται μεταξύ των συμβαλλομένων μερών κατόπιν αιτήματος ενός εξ αυτών.

156 Κατά το μέρος που η επιχειρηματολογία των προσφευγουσών αφορά την προβαλλόμενη παράλειψη διοργανώσεως της ετήσιας συσκέψεως συνεννοήσεως, υπενθυμίζεται ότι, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 131 ανωτέρω, έστω και αν υποτεθεί ότι όντως υπήρξε τέτοια παράλειψη, αυτή δεν είναι πάντως ικανή να έχει συνέπειες επί της διαδικασίας εκδόσεως των προσβαλλόμενων κανονισμών, διότι, εν πάση περιπτώσει, η σύσκεψη αυτή θα έπρεπε να έχει συγκληθεί σε χρονικό σημείο κατά το οποίο η Επιτροπή δεν είχε ακόμη υποβάλει στο Κοινοβούλιο την πρόταση αναπροσαρμογής των αποδοχών.

157 Εφόσον θεωρηθεί ότι η επιχειρηματολογία των προσφευγουσών αφορά την άρνηση του Κοινοβουλίου να κινήσει τη διαδικασία συνεννοήσεως, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 3, της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990, οι συναντήσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής αρχίζουν εντός προθεσμίας δύο εβδομάδων από την υποβολή επίσημου αιτήματος. Βεβαίως, όπως υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, η εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο δεν διευκρινίζει τι ακριβώς σημαίνει «επίσημο αίτημα» για τη διεξαγωγή διαδικασίας συνεννοήσεως.

158 Εντούτοις, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το αίτημα αυτό πρέπει, τουλάχιστον, να περιέχει ρητή αναφορά στη διαδικασία συνεννοήσεως την οποία προβλέπει η συμφωνία-πλαίσιο της 12ης Ιουλίου 1990 και να έχει ως αποδέκτη το εμπλεκόμενο θεσμικό όργανο.

159 Εν προκειμένω, όμως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα έγγραφα στα οποία αναφέρονται οι προσφεύγουσες δεν συνιστούν επίσημα αιτήματα για τη διεξαγωγή διαδικασίας συνεννοήσεως, κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 3, της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990.

160 Καταρχάς, όσον αφορά τα έγγραφα της κεντρικής επιτροπής προσωπικού, με ημερομηνίες 17 Δεκεμβρίου 2013 και 4 Μαρτίου 2014, με τα οποία η επιτροπή αυτή καταγγέλλει, μεταξύ άλλων, ότι η πρόταση αναπροσαρμογής των αποδοχών που υπέβαλε η Επιτροπή στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο δεν αποτέλεσε αντικείμενο προηγούμενης διαδικασίας συνεννοήσεως, καθώς και ότι τα προτεινόμενα αριθμητικά στοιχεία βασίζονται σε καθαρά πολιτική εκτίμηση, δεν στηρίζονται σε κανένα αντικειμενικό στατιστικό στοιχείο και δεν κινούνται εντός του περιθωρίου εκτιμήσεως που διαθέτει η Επιτροπή, επιβάλλεται η διαπίστωση, αφενός, ότι τα έγγραφα αυτά δεν έχουν ως αποδέκτη το Κοινοβούλιο, αλλά την Επιτροπή, και, αφετέρου, ότι με τα εν λόγω έγγραφα ζητείται από την Επιτροπή να προασπίσει τα συμφέροντα του προσωπικού και να αποσύρει την πρότασή της περί αναπροσαρμογής των αποδοχών.

161 Περαιτέρω, όσον αφορά την ανοικτή επιστολή με ημερομηνία 18 Δεκεμβρίου 2013, που απηύθυναν οι προσφεύγουσες στον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου και της οποίας το περιεχόμενο είναι ουσιαστικά πανομοιότυπο με το περιεχόμενο του εγγράφου που διαβίβασε στην Επιτροπή η κεντρική επιτροπή προσωπικού στις 17 Δεκεμβρίου 2013, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι με την εν λόγω επιστολή δεν διατυπώνεται αίτημα για τη διεξαγωγή συσκέψεως συνεννοήσεως, αλλά ζητείται από τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου να δηλώσει ότι η αρχική πρόταση αναπροσαρμογής των αποδοχών της Επιτροπής κατά 1,7 % για τα έτη 2011 και 2012 δεν είναι διαπραγματεύσιμη.

162 Τέλος, όσον αφορά την ανοικτή επιστολή προς τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου με ημερομηνία 26 Φεβρουαρίου 2014, επιβάλλεται η διαπίστωση, αφενός, ότι ούτε η SFIE-PE ούτε η ένωση συνδικαλιστικών οργανώσεων στην οποία ανήκε η SFIE-PE κατά τον χρόνο εκείνο υπογράφουν την εν λόγω επιστολή και, αφετέρου, ότι με αυτή ζητήθηκε από το Κοινοβούλιο, με την ιδιότητα του συμπράττοντος νομοθετικού οργάνου, να επανεξετάσει την πρόταση αναπροσαρμογής των αποδοχών της Επιτροπής υπό το πρίσμα των «υφιστάμενων αντικειμενικών στοιχείων» και να συνεκτιμήσει «τη δεδομένη οικονομική και κοινωνική κατάσταση και, ενδεχομένως, άλλους παράγοντες που [έπρεπε] να ληφθούν υπόψη, όπως είναι αυτοί που αφορούν τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων και, ειδικότερα, τις ανάγκες προσλήψεων», στοιχεία που και το Δικαστήριο κάλεσε την Επιτροπή να λάβει υπόψη με τις αποφάσεις της 19ης Νοεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-63/12, EU:C:2013:752), και της 19ης Νοεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-196/12, EU:C:2013:753).

163 Επομένως, οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι οι διατάξεις της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990 παραβιάστηκαν κατά την έκδοση των προσβαλλόμενων κανονισμών.

164 Κατόπιν του συνόλου των ανωτέρω εκτιμήσεων, ο μοναδικός λόγος ακυρώσεως που προβάλλουν οι προσφεύγουσες πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί των δικαστικών εξόδων

165 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν και το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έχουν διατυπώσει σχετικό αίτημα, οι προσφεύγουσες πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα.

166 Η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά έξοδά της σύμφωνα με το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει τη L'association des fonctionnaires indépendants pour la défense de la fonction publique européenne (TAO-AFI) και την Syndicat des fonctionnaires internationaux et européens – Section du Parlement européen (SFIE-PE) στα δικαστικά έξοδα.

3) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει τα δικαστικά έξοδά της.

Γρατσίας Kancheva Wetter

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 15 Σεπτεμβρίου 2016.

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς 2

Η διαδικασία και τα αιτήματα των διαδίκων 9

Σκεπτικό 10

Επί του παραδεκτού 11

Επί του κατά πόσον οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί θίγουν τα συμφέροντα των προσφευγουσών ... 12

Επί της υπάρξεως νομικής διατάξεως αναγνωρίζουσας ρητώς στις επαγγελματικές ενώσεις σειρά δυνατοτήτων διαδικαστικού χαρακτήρα 13

– Επί της συμφωνίας-πλαισίου της 18ης Δεκεμβρίου 2008 19

– Επί της συμφωνίας-πλαισίου της 12ης Ιουλίου 1990 24

Επί της ουσίας 29

Επί των δικαστικών εξόδων 32